

Biztonság, megbízhatóság, stabilitás

Beszélgetés Bartha Józseffel, az Antenna Hungária vezérigazgatójával

— Kedves Bartha úr! Engedje meg, hogy először is gratuláljak cégük emblémájához, bár tudom, nem tegnap készült.

— Önnek mi tetszik benne?

— Célrátörő egyszerűsége, s korszerűsége mellett a betűk és az ábra egysége. Nem akarom a szót szaporítani, úgy tesszik, ahogy van. Magyar ember tervezte?

— Ausztriában dolgozó magyar... Hónapokig készült, s ezalatt az illető tanulmányozta a céget, a vezetők viselkedését. Valóban, én is úgy érzem, sikerült eltalálnia a lényegét; egy nyugodt egyszerűséget, egy biztonságot, majdnem azt mon-

zetekre maradt, hogy külső pozícióból harcoljanak egymással, és tisztazzák, hogy a rendezetlen határvonalak valójában hol vannak.

— Mikorra sikerült ezt tisztázni, megoldani?

— 1992. április, de talán inkább május...

— Szükségszerű volt a szétválás? „Fentről” jött ötlet vezérelte ezt — minisztériumra gondolok — vagy az élet diktálta kényszerű lépés?

— Az élet diktálta cselekvés volt. Évekkel korábban már látható volt, hogy a posta államtitkári irányítású önálló szervezetként nem működhet, amin belül

volt — Európa utolsói közé tartozott —, míg a műsorszórás az európai középmezőnyben foglalt helyet. Mi attól féltünk, hogy ha a műsorszórás bent marad a távközlés egészében, akkor nem az fog történni, hogy a távközlés megfelelően finanszírozza a műsorszórást, hanem nyilvánvalóan a lakossági követelmények, jelentkező igények miatt elsősorban a távközlést fogja fejleszteni. Jó esetben egyenlő arányban, ez viszont kevésnek bizonyult volna.

— Ne haragudjon a kifejezésért, de Önök lettek volna a kisöcsi... Szép, jó, szeretjük, de a kinőtt ruhát ő hordja...

— Valahogy így, még akkor is, ha a mi színvonalunk nem romlott volna...

— Legfeljebb marad ahol van, de ez a stagnálás eleve előbb-utóbb visszaesés... Biztos előbb, mint utóbb... Ön azt mondta mi. Ez mit jelent?

— 1965-ben végeztem el az egyetemet, azóta itt dolgozom.

— S 1990 augusztusa óta vezérigazgató, melyet pályázat útján nyert el, de a cég akkor még nem rt. volt. Véleménye szerint miért Ön lett a „nyerő”?

— Talán azért, mert pályázatom egyik alapelve az volt, hogy úgy fejlesszük a műsorszórást, hogy ez ne jelentsen többletterhet a lakosságnak, ne jelentsen terhet a költségvetésnek sem. Egy bizonyos idő után a vállalat alakuljon át részvénytársasággá, először kizárólag állami tulajdonnal, majd alaptőke-emelést hajtson végre, amivel a tőke összetétele változik. Ennek fő eleme végül is, hogy a vállalat úgy jusson tőkéhez, mint minden akkor induló szervezet. Nem hitelből tehát, mert az akkori 30-40 százalékos kamatok „műsorszórás bevételeiből” visszafizetni lehetetlenség lett volna. Járulékos többlettőke-befektetésből, aminek a költségeit viszont kell, illetve képes kell legyen fedezni. A műsorszórás idehaza kell csinálni, s hazai jogos igényeket kell kielégíteni.

— A vállalat tehát, összegeve, állami tulajdon?

— Távlatokban 50 százalékos +1 szavazatos állami többségnek kell lennie a parlamenti határozat szerint.

— Majd... És most?

— Kizárólag állami tulajdon. Tőkeösszetételben olyan lesz, hogy 8,5 százalék az önkormányzatok számára fenntartott, 10 százalék kárpótlási célokra fenntartott, azaz a kárpótlási jegyből részvény alakul, további 8-10 százalékot dolgozó részvénynek szeretnénk megtartani.

— Erre miért van szükség?

— Azért, mert úgy gondoljuk, hogy azok a dolgozók, akik nehéz körülmények között is kitartottak mellettünk, a jövőben is rendelkezzenek most már olyan tulajdonosi szemlélettel, amit feltétlenül megérdemelnek. Gondoljanak a jövőre is, és építsék azt. Érdekelte tesztünk olyan embereket is, akik közel állnak a nyugdíjhoz, s ne mondják azt: utánam a vízözön.

— Nem lehetne ez 8-10 százaléknál több?

— Nem, mert úgy vélem, ha a dolgozóké lenne a legnagyobb érdekeltség, az elvezetne olyan helyzetekbe, hogy akkor is kitartanának a vállalat mellett, amikor az nem működik igazán jól.

— Magyarul, futna a pénze után...

— Pontosan.

— Ön nyilvánvalóan ismeri a világot — hogy csak maradjunk Európában — műsorszórás felteletit. Mennyiben más ott, illetve mennyiben hasonló a miénkhez? Milyen a módszer?

— Feltételezem, Ön arra gondol a módszer alatt, hogy a rádió-, illetve a tévéstudiók függetlenek-e, s van egy technikai szervezet, mely ezeket szolgálja...

— Erre gondoltam...

— Valami véletlen folytán — mert nem mondhatom azt, hogy őseink ennyire előrelátók voltak — egy olyan struktúra alakult ki Magyarországon, amely hasonló a legújabb európai gyakorlathoz. Miről van szó? Európában jó néhány évvel ezelőtt megindult a médiák liberalizálása, a kereskedelmi, a helyi regionális rádiók, televíziók belépése. Ahol létrejöttek korszerű médiatörvények, pl: Franciaországban — ott önállóvá lett a sugárzás, s egyenlő feltételeket kötelek biztosítani minden stúdióknak. Ez azért is jó, mert a stúdióknak nem kell műsrot sugárzó létesítményeket létrehozniuk, mindezt egy vállalatban belül tehetik. Ez a rendszer van különben Angliában és Spanyolországban is. Ez a struktúra nálunk Magyarországon már készen volt.

— Pár szót azért a monopóliumról, mert úgy érzem, ez állandó és vissza-visszatérő ütközopont, s nem csupán az Önök tevékenységével kapcsolatban...

— Politikusokban már felmerült, hogy nálunk monopolhelyzet van. Ez jog szerint ma igaz, de az új távközlési törvény megszületésekor megszűnik, s mi felkészültünk a versenyhelyzetre, amely különösen a helyi rádióknál és televízióknál fog elsődlegesen jelentkezni. A józan megfontolás azonban azt diktálja, az ilyen jellegű szolgáltatás csak egy kézben lehet. El tudja képzelni, hogy például Kékesen még egy adóállomás létesüljön?

— Én nem, de tudok példát, ahol a józan ész volt a legkevésbé meghatározó. Tovább lépve, s a következő kérdés, már igencsak a politikai kisördög diktálta kategóriába tartozna. Joguk van Önöknek egy olyan stúdió műsorsugárzását megtagadni, mely egyértelműen társadalomra, hazánkra vetne rossz fényt?

— A kérdés nem rossz, és nyilvánvaló. Egy dolgot tudnia kell. A hatalom annak a kezében van, akinek a kezében toll van, mikrofon és kamera. Ők határozzák meg, mi fog történni. Mi ezt csak továbbítjuk, s egy részvénytársaság jól felfogott érdekében nem szelektálhatunk.

— Ha netán mégis megtenné?

— Abban a pillanatban, ha mégis megtenném, és egy üzletet „eleresztenék”, mert valakinek a képe nem tetszik — és ez szó szerint értendő — az igazgatóság úgy küldene el, hogy a lábam sem érne a földet.

— Birálási joga tehát nincs?

— Nincs, hála istennek...

Ehhez megvannak a megfelelő fórumok, például a Frekvencia-gazdálkodási Intézet. Ők döntenek el, a sugárzási engedély megfelel-e a kívánalmaknak és formaiságoknak.

— Antenna Hungária. Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Rt. ...

— A magyar kifejezés nem véletlen, mi ezt feltétlenül meg akartuk tartani, ez egyedi, unikális. A műsorszórás névnek, úgy érezzük, már becsületet szereztünk. A rádiótávközlés pedig egy olyan fogalmat takar, mely szolgáltatást jelent; gerinchálózati telefonösszeköttetések és más szolgáltatásokat, mint például a rádiótelefon.

— Ön nem jós, de úgy érzem, nagyon reálsan gondolkodó vezető, mégis megkérdem, véleménye szerint mikor lesz már végre tisztázott helyzet a frekvenciával kapcsolatban?

— Én bíztam abban, hogy ez 1992 karácsonyára megtörténik. Nem sikeredett. Volt egy olyan igényem is, hogy ha nem 10-12 évre, de talán 2-3 évre elfogadható törvényt alkotnának, melyet a későbbiekben lehet finomítani, javítani.

— Nem történt meg. Ön szerint van értelme ennek a begubózásnak, vagy nem is tudom, minek nevezzem, toligatásnak?

— Ma már nagyon nehéz megmagyarázni, miért nem indulnak el országos kereskedelmi műsorok, miért nem indulhatnak el helyi közszolgálati és kereskedelmi műsorok.

— Ami Önöknek komoly anyagi pluszbevételt jelentene...

— Nem jelentene. Sokkal inkább azt, hogy széles körben jelennék meg, és kedvező kép alakulna ki rólunk.

— Csak ennyi?

— Természetesen más is. Mi segítséget tudunk — tudnánk — nyújtani az új adóállomások tervezésében, telepítésében, üzemeltetésében. Cserébe azt kérjük — kérnénk —, hogy megfelelő tarifa alapján ezért fizessenek. Mi olyan szolgáltatást is tudnánk adni, melyre szellemileg nem lehetnek felkészülve.

— Gyakorlatról nem is beszélve. Végezetül egyet szeretnék még kérdezni. Önök szponzorálnak rendezvényeket, gondolom, a részvényesek jóváhagyásával. Ilyen sok „kidobandó” pénzük van?

— Véleményünk szerint az értelmes szponzorálás sohasem kidobott pénz. Mi azt szeretnénk, ha az emberek tudatában úgy jelennék meg, hogy tevékenységünk az ő érdekeit szolgálja, és ebbe beletartozik a kulturális események támogatása is. Különösen olyan területeken, melyek igazi értéket hordoznak, s nem tehetnek arról, hogy a jelenlegi körülmények miatt mélypontra kerültek. Mi egy hozzánk fűződő kellemes arculatot kívánunk kialakítani, s ha ezt meg tudjuk teremteni — úgy gondolom, az elvárható technikai fejlesztésen túl —, megtettük kötelességünket.

Veégh Ádám

danám, egy szakrális karakterű megjelenést, ami azért mégsem az. Olyan emblémát tervezett, amelyet mindig mindenhol biztonsággal messziről is föl lehet ismerni, s kifejezi a vállalat gondolatvilágát...

— Mi legyen az?

— Biztonság, megbízhatóság, stabilitás...

— Mindezt nem sokkal az ismert szétválás után, melyben egy szervezet után lett három. A hagyományos posta, a távközlés és Önök, az Antenna Hungária Műsorszóró Rt.

— Először csak szétváltunk, 1989. december 31-én, s egy darabig önálló vállalként működünk, bár ez az önállóság nagyon nehezen alakult ki.

— Mennyi időt vett ez igénybe?

— Míg az utolsó szálat is szétbogoztuk, jó két év telt el. — Ön szerint ez sok vagy kevés?

— Egy ilyen hatalmas szervezet szétválásához nagyon kevés. Szenvedtünk is alaposan, mert amíg volt egy központi apparátus a postán belül, addig az elosztás viszonylag könnyen elvégezhető lett volna, s az utódszervezeteknek nem lett volna min vitatkozni. Ez nem történt meg, így az utódszerve-

vállalati gazdálkodási feladatok és hatósági feladatok is együtt vannak. Az első lépés az volt, hogy megszűnt az államtitkársági irányítás, és a postát — akkor még mint egységes egészt — a minisztériumhoz csatolták, s megszűnt a posta hatósági jellege.

— Tehát szükségszerű volt...

— Talán inkább célszerű. A technikai fejlődés olyannyira felgyorsult, hogy ez a többféle tevékenység, többféle technológia összeférhetetlenné vált. Anélkül, hogy a hagyományos postai tevékenységet lebecsülém — ott az élmunka még mindig elsődleges —, a másik két ágazatban már magas technikai tudást igénylő feladatok léptek előtérbe. A távközléshez, műsorszóráshoz rendkívül nagy gépi technikai háttér kell, igen magas műszaki képzettséggel párosulva.

— És egy nagyon dinamikus és állandó továbbképzés...

— Így van, s a két területnek be kellett látnia, hogy míg a postához az állandó és nem változó stabilitás tartozik — pl. még 5-10 évig is élő a szabályozati rendszere —, nálunk gyors változtatási mechanizmusok szükségesek. És akkor még nem beszéltünk a teljesen más jövedelmezőségi viszonyokról, amelyek nagyon eltérőek.

— Lett tehát három különálló szervezet...

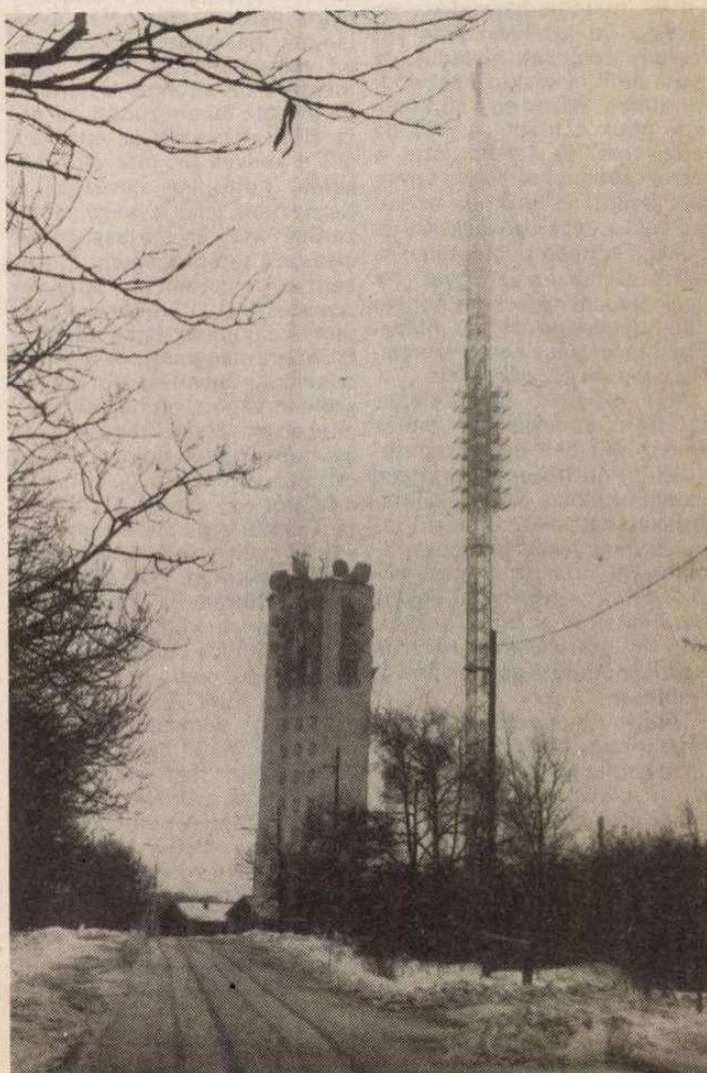
— Igen. De arról is lehetne beszélni, szét kellett-e választani a távközlést és a műsorszórást? Szerintünk igen, és mi ezért harcoltunk.

— Gondolom, nem azért, mert hű de önállóak szerettek volna lenni...

— Szó sem volt erről. Arról viszont igen, hogy akkor a távközlés nagyon rossz állapotban

antenna
hungária

Szorgalmas rablók, fecsegő postások Öt év alatt száz postarablás

Valószínűleg megsokasodnak a posták, pénzintézetek és pénzz szállító kocsik elleni támadások, mondta egy január végi sajtótájékoztatón dr. Pintér Sándor, országos rendőrfőkapitány. Nem ijesztgetni akarom ezzel postás kollégáimat, csak figyelmeztetésnek szánom: legyenek óvatosak! Az ördög nem alszik, a betörők és rablók bizony szorgalmasak. Az elmúlt öt évben csaknem 100 postarablás volt. Idén, alig kezdődött el a rablási és betörési „szezon”, máris két postát raboltak ki.

Rekordot döntött az a két „vállalkozó”, aki 1993. január 18-án hétfőn este, néhány perccel fél nyolc után benyitott a Szent István körút 10. szám alatti postahivatalba. Ügyfelek már nem voltak bent, a postások zárashoz készültek. Az első ajtó már zárva volt. Az egyik alkalmazott éppen ment volna haza, kinyitották neki a hátsó ajtót. Ekkor a két ismeretlen férfi előugrott, és a postásokat visszatüskölték az épületbe. Mindkettejüknél fegyver — vagy annak látszó tárgy — volt. Egyikük előrelátóan sporttáskát is hozott magával. Biztosak voltak dolgukban. Alaposan megtervezték munkájukat. Amint beléptek, egyikük gyorsan becsukta az ajtót, fegyvert rántottak. Az alacsonyabb a főpénztárba ment, előbb azonban a postásokat a mellékhelyiségbe zárták. Nagyon otthonosan mozogtak. A dolgozók ijedtükben még a riasztógombot sem merték megnyomni. Jól számítottak a rablók: a zárás előtti készlet valamivel több mint tizenkétmillió-ötszáz ezer forint volt. A rablók a hátsó ajtón keresztül menekültek el, vitték el a pénzt. Feltűnés nélkül, zajtalanul hajtották végre akciójukat.

Alig telt el négy nap, amikor január 22-én délután a XI. kerület Villányi út 72. szám alatti postahivatalba is hivatalnokok vendég toppant be. Záróra közeledett már, az alkalmazott egyedül volt, és éppen zárni akart. A rabló durván visszalökte a postást a hivatalba. Fegyvert rántott és azzal fenyegette meg a szerencsétlent: „Pénzt vagy életet!” — kiáltotta a klasszikus rablóformulát. Belemarkolt az asztalon felhalmozott bankjegyekbe, kirohant a hivatalból, és eltűnt, mint a szürke számár a ködben, az utca forgatagában.

Postarablásokról mióta posták és postakocsik léteznek, sajnos, beszámolnak a krónikák és a modern korban az újságok. Nálunk Magyarországon a hetvenes évek végéig ritkán fordult elő az azóta divatos „újraelosztási” forma a bűnözők között.

1977. március negyedikén az Egressy úti kis hivatalban két asszony dolgozott egyedül. Az ebéd utáni nyitáshoz készülődtek éppen, mikor egy 50 körüli férfi rájuk támadt. A WC-be zárta őket, és tarkón lötte a szerencsétleneket. Egy szomszéd hallott valamit, de ez kevés volt a nyomozóknak. Öt év múlva a tettes(ek) megatlása nélkül zárták le az ügyet. Az egyik áldozat férje nem hagyta abba a nyomozást, de hiába. Végül beleőrült az eredménytelenségbe, és öngyilkos lett.

Nem követelt emberéletet, de azért emlékezetes rablás történt 1991-ben, egy augusztusi délután a nyíregyházi egyes postahivatalban. Az alkalmazottakat két álarcos férfi támadta meg. Nemcsak fenyegettek, de löttek is. A több millió forintos zsákmánnyal együtt túsul ejtették az egyik postásnőt, aki szerencsével határozott módon megszűnt a sérülés nélkül elrablását.

Tavaly októberben Pécsen történt, hogy egy rabló szó nélkül fosztotta ki a postát. Ugyanis „Ide a lövét” feliratú táblával állított be a hivatalba. A postás, úgy látszik tudott olvasni, mert azonnal átadta a keze ügyében lévő pénzt.

Előfordult az is, hogy egy úr búcsúban vásárolt játékpisztolyt akart pénz szerezni. De gyáva volt. Ez volt a veszte. Az egyik ügyfél észrevette, hogy

remeg. Egy óvatlan pillanatban megtámadta, és ártalmatlanná tette a gyáva rablót.

Lakat alatt van már a győri posta- és bankrabló: Szabó Bernát is. Fiatalabb korában sikkasztott. Szabadulása után rendes ember akart lenni, baromfitenyésztésbe kezdett, de nagy adósságokat csinált. Egy győri zálogházban pótolta hiányát: 1988-ban egy lefűrészt légpuskával kétszáz ezer forintot zsákmányolt. Két évig becsületet magyar állampolgár volt, szavazata annyit ért mint Antall Józsefé. Hiába, ez is a demokrácia! Aztán a balatonfüredi Cooptouristban a bevételt „lovastolta” meg. Még ugyanabban az évben egy haverjával kifosztott egy győri benzinkutat, egy nappal később a helyi takarékból vett fel 132 ezer forintot soha meg nem térítendő „segélyt”, természetesen most is fegyverrel, de légpuskáját most egy osztrák gyorstűzelőre cserélte. Hiába, haladni kell a korrall, még annak is, aki nem Vánca sütőporral süt. Aztán végül: 1992 februárjában a győri Jereván úti postáról kétféleképp lett meg. A rendőrség nyomára akadt, és kiderült: tizenegy éve ő rabolt ki egy másik győri postát is. Szabó úr 12 évi fegyházbüntetést kapott. Nyugdíjas lesz, mire szabadul.

Az egyik legfurcsább postarablás tavaly március nyolcadikán éjjel történt Kiskunhalason. Kiderült: nem igaz, hogy holló a hollónak nem vája ki a szemét, azaz holló a postásnak... Patik András 25 éves rovatoló megtámadta, alaposan összeverte, majd a páncélszekrénybe zárta kollégáját, Rickert Antal rovatológát. A rendőrség alig egy hét alatt megtalálta a fiatalembert, és a lopott, csaknem 10 millió forintot is.

— Az tűnt fel nekem — mesélte, még mindig remegve nekem nemrégiben a kárvallott — mintha nyílt volna az ajtó... A csiszolt üveg mögött egy sötét alakot láttam. Felvettem az egyik félcipőmet, hogy fejbe vágom. Odamentem az ajtóhoz, az az alak még mindig ott állt. Gondoltam, hirtelen kivágom az ajtót, és majd attól hanyatt esik. A főpénztár éjjeli lámpái halványan pislikoltak, én remegtem, de azért odamentem az ajtóhoz, kivágtam, de az alak félrehúzódtott, az orra előtt elcsúszott az ajtó. Ott állt a kedves úr, már elnézést kérek, hogy így nevezem... Kérdeztem tőle: ki vagy, hogy kerültél ide? És tisztességesen elkáromkodtam magam... Abban a minutumban sprayvel szembe fújt... Amennyire tudtam, a cipőmmel fejbe vágtam. Ellöktem magamtól, és a falnál odaálltunk egymást püfölni. Ő szemem vágott, én ott ütöttem, ahol értem. Le akartam tépni a alárcot a fejről. Sajnos, sokkal erősebb volt nálam... Le is jött a fejről egy maszk, azt ledobtam a földre. De alatta volt még egy. Ő nyúlt utána, akkor kellett volna leütnöm. De ehelyett visszaugrottam a rovatolóba, hogy villanyt gyűjtsak. Ő rámtámadt. Gombos riasztó nem volt a trezorban, pedig jó lett volna. Elkezdett ütni. En kérdeztem tőle: mit akarsz?... Szólj meg, a jóistenit! Egy ideig nem szólt, aztán torz hangon azt mondta: Na gyérünk! Az alakja és a mozgása ismerősen tűnt. Csak nem a Patik? — gondoltam. De nem mertem megkérdezni... Próbáltam húzni az időt, de végül bevágott a trezorba.

A rendőrség szerint nem kifüzetődő a postarablás. Rosszul jövedelmező, mert ritka a nagy

zsákmány, viszont a kockázat igen nagy. A tettesek nagy része inkább előbb, mint utóbb a rács mögé kerül. Mivel a nyolcvanas évek elejére divatba jött a postarablás, ezért a bírák szigorúbb büntetést szabtak ki: hat-nyolc év fegyházat. Az elkövetők általában inkább húsz év alatti fiatalok.

Megkérdeztem a posta illetékeseit: mi a véleményük a postarablásokról.

— Annyi bizonyos — mondta Doros Béla vezérigazgató és Szalai József csoportvezető —, hogy az idei első postarablás csúcstól döntött. Most tizenkét és fél millió forintot vittek el a rablók, a tavalyi rekord „csak” 10 millió volt.

— 1992-ben a kár 20,1 millió forint volt. Ez valamelyes csökkenés az 1991-es évhez képest. Tavaly 81-szer törtek be postára, a kár 12,4 millió forint volt, 1991-ben 104-szer és 4,7 millió volt a kár.

A posta vezérigazgatóságán nagyon óvatosan nyilatkoztak. Különösen a módszerekről. Értethető, mert nem akartak tanácsokat adni a betörőknek, rablóknak. Azzal talán nem okozunk kárt — hiszen közismert, sokszor leírták már az újságok —, ha elmondjuk, hogy az esetek többségében a vidéki postahivatalokat részesítik előnyben. Főleg éjjel és kora hajnalban, leginkább a hátsó ajtó felkészítésével jutnak be, vagy falbontással. Egyesek már lépést tartanak a modern technikával is. Az egyik „vállalkozó” például a posta hátsó ajtajának zárját ismeretlen vegyszerrel maratta szét.

Tavaly az egyik betörő 3,4 millió forintot vitt el a battonyai postahivatalból. Sajnos, a rendőrség még mindig bottal üti a nyomát. Sajnálatos, hogy a rablók és betörők szakmai felkészültsége az elmúlt évben javult: az esetek többségében gondosan előkészített felderítés után teremnek a terepen, és viszik el a pénzt. Jól választják ki az időt és a helyet is.

Szomorú, hogy gyakran a postások akaratlanul is „segítik” a bűnözőket. Mong József, a posta biztonsági ügyeinek szakembere szerint: nem minden esetben tartják be a szabályzatban és utasításokban előírt biztonsági követelményeket. Esetenként jól látható helyen hagyják a pénzt, ami bizony megmozgatja a tolvajokat és betörőket fantáziájuk. Itt is alka-lom szüli a tolvajt. Sokszor a megengedettnél több pénzt tartanak a postahivatalokban. Gyakori, hogy a kezelőasztalok fiókjában hagyják a pénzt vagy az asztalon munkaidő után a valutát. Elfelejtik bezárni a vasrácsot, a belső ajtót. A rács kulcsát a zárban hagyják. Nem mindegyik postás tud titkot tartani. Fitogtatják tudásukat, feleslegesen fecsegnek. Így jutottak például információhoz a nyíregyházi rablók is.

— Evente 15-20-szor támadják meg a kézbesítőket is, de előfordul, hogy a postás hívja fel magára a figyelmet: presztiszből, kocsmában adja át ügyfelének a pénzt.

— Mit tesz a posta, hogy megnehezítse a bűnözők dolgát, távol tartsa őket a hivataloktól?

— A posta nagyon nehéz helyzetben van, hiszen sok-sok épülete elavult, felújításra szorul, s erre sincs elegendő pénz. Évek óta csökken az állami támogatás. Amit lehetőségei engednek, megtesz. Biztató, hogy elkezdtek a riasztóberendezések modernizálását. Evente több tízmillió forintot költenek páncélautókra, fokozatosan lecserélik a régi kocsikat. Sajnos, minden erőfeszítésük ellenére a bűnözők még egy ideig lépéselőnyben lesznek, ezért nem árt az óvatosság, hiszen az esetek nagyobb részében a szabályok pontos betartásával elkerülhető lett volna a baj.

Udvarhelyi András

AJÁNLÁS az üzemitanács-választásokra

A vállalat területén működő Postai Dolgozók Szakszervezete és a Postások Független Érdekképviselői Szövetsége, mint munkavállalói érdekképviselések, valamint a Magyar Posta Vállalat, megállapodásuknak megfelelően ajánlást tesznek közzé a Munka Törvénykönyve által előírt üzemi tanácsi választások törvényes előkészítésének és lebonyolításának elősegítésére:

1. A választások időpontja az 1993. március 29-től április 2-ig terjedő hét.
2. Az érdekképviselések és a nem szervezett munkavállalók képviselőiből álló választási bizottságoknak legkésőbb 1993. január 30-ig létre kell jönniük.
3. Az üzemi tanácsi jogok részleges decentralizáltságának megfelelően az MPV-nél középfokú postaszervi szinten üzemi tanács, vállalati szinten központi üzemi tanács jön létre.
4. Középfokú postaszervi szinten:
 - a) az igazgatóságoknál és a Posta Járműtelepnél a 13 fős,
 - b) a PEK-nél a 11 fős,
 - c) a Posta Anyag- és Értékcikk Hivatalnál, valamint a Posta-vezérigazgatóságnál a 9 fős üzemi tanácsot a munkavállalók közvetlenül választják meg.
5. A középfokú postaszervek szintjén megválasztott üzemi tanácsokból delegálás útján jön létre a 13 tagú központi (vállalati szintű) üzemi tanács, úgy, hogy a megválasztott üzemi tanácsok 1-1 főt delegálnak a központi üzemi tanácsba.
6. A középfokú postaszervi szintű üzemi tanácsok munkájában a lehető legszélesebb munkavállalói képviselőlet megteremtése érdekében indokolt a hivatali-üzemi szintről delegálás és/vagy a szavazás során az üzemi tanácsba be nem jutott jelöltek közül szakértői hálózat létrehozása.

A munkavállalói érdekképviselői szervezetek részéről:
Mundruczó Kornél s. k.
a Postai Dolgozók Szakszervezetének országos titkára

Csatári Lajos s. k.
a Postások Független Érdekképviselői Szövetségének elnöke

A Magyar Posta Vállalat részéről:
Doros Béla s. k.
vezérigazgató

Egy megállapodás margójára

A fentiekben közzétett „Ajánlás”-hoz a PDSZ alapszervezeti titkárai a január 8-i balatonfüredi tanácskozáson adták egyetértésüket.

A Magyar Posta Vállalat és a Postai Dolgozók Szakszervezete megállapodásához csatlakozott ezt követően a Postások Független Érdekképviselői Szövetsége, és így alakult ki a közös ajánlás.

Az ajánlás létrejöttét többfordulós szakértői egyeztetés előzte meg. Az egyeztetések során a vita olyan kérdések körül sűrűsödött, mint, hogy hány szintű legyen a vállalat területén létrejövő üzemi tanácsi rendszer.

Az üzemi tanács tagjainak a száma meghaladhatja-e a Munka Törvénykönyvében rögzítettet.

Szakszervezetünk abból kiindulva, hogy a vállalat területén a munkáltatói jogok gyakorlása különböző szinteken valósul meg, valamint az üzemi tanácsi jogosítványok egy része egyes igazgatóságoknál hivatali szinten is jelentkezik, a három — hivatali-igazgatósági-országos (VIG) — szintű üzemi tanácsi rendszer megvalósítását támogatja.

Szakszervezetünk álláspontja szerint a megválasztott üzemi tanácsokban a munkavállalók legszélesebb képviselőlete biztosítva legyen az igazgatóságok szintjén létrejövő üzemi tanácsok mellett.

nél nagyobb létszámú tanácsok megválasztását.

A vitatott kérdésekben úgy a munkáltató, mint szakszervezetünk is igazságügyi, illetve munkaügyi minisztériumi állásfoglalást kért. A Munkaügyi Minisztériumtól kapott, (az Igazságügyi Minisztériumtól a mai napig nem jött válasz) álláspont szerint a Munka Törvénykönyve jogszerűen csak két-szintű üzemi tanácsi rendszer létrehozását teszi lehetővé. Az üzemi tanács tagjainak maximális létszáma nem lehet több a törvényben rögzített 13 főnél. Természetesen a vállalat vezetői is hasonló tartalmú állásfoglalást kaptak a Munkaügyi Minisztériumtól.

Az állásfoglalások nem erősítették tárgyalási pozícióinkat, a szakma által támogatott két-szintű üzemi tanácsi elképzeléssel szemben.

Az intézőbizottság január 8-ai balatonfüredi ülésén végül is sikerült kompromisszumra jutni. Az ajánlás 6. pontjában megfogalmazottak lehetővé teszik, hogy egy-egy területen a nagy hivatalok, a körzeti és kis hivatalok dolgozóinak, valamint a jellemző postai foglalkozási ágak munkavállalóinak a lehető legszélesebb képviselőlete biztosítva legyen az igazgatóságok szintjén létrejövő üzemi tanácsok mellett.

A szakértői hálózat tagjait ugyanaz a munkaidő-kedvezmény és munkajogi védelem illeti meg, mint a törvény szerint az üzemi tanács tagjait. Az üzemi tanácsok munkáját segítő szakértői hálózat kialakításánál irányelv, hogy a jelentős tevékenységet ellátó nagyhivatalok, körzeti hivatalok, illetve üzemek képviselőite biztosított legyen.

7. A vállalat a területi igazgatóságok, a HPI, a HÍRKER, a Posta Járműtelep, valamint a központi üzemi tanács elnöke részére 100 százalékos, a PEK, a PAÉH, továbbá a Pvig. esetében — a tárgyalástól függően — maximum 50 százalékos munkaidő-kedvezményt biztosít.

8. A központi üzemi tanács mellett 1 fő főfoglalkozású szakértői státus is biztosításra kerül.

9. Az igazgatóságok, a Posta Járműtelep és a központi üzemi tanács elnökének tevékenységét 4 órás adminisztratív munkaerő biztosításával segíti a vállalat. A többi üzemi tanács esetében megfelelő kapacitást biztosít a munkáltató.

10. A Magyar Posta Vállalat területén működő munkavállalói érdekképviselések, a PDSZ és a POFÉSZ kötelezettséget vállalnak, hogy a választási bizottságokban egymással és a nem szervezett munkavállalók képviselőivel érdemben együttműködnek.

11. A választásokon jelöltek indító munkavállalói érdekképviselések a választási kampány során egymással szemben nem fejtenek ki ellenséges propagandát.

12. Az üzemi tanácsi választások előkészítésére a munkavállalói érdekképviselői szervezetek és a Magyar Posta Vállalat koordinációs bizottságot hoznak létre. Budapest, 1993. január 14.

Minden rendszerváltást túlélünk

Interjú a Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezetének elnökével

Álmomban Ki mit tud? játékot vezettem, s arra a kérdésemre, nevezzen meg legalább három szakszervezetet, alig kaptam elfogadható választ. A nyomdászok viszont majd minden válaszban szerepeltek. Vajh' miért?

— Talán azért is — mondja **Bársony András**, a Nyomdaipari Dolgozók Szakszervezetének elnöke —, mert abban a szobában, ahol most ülünk és kérdez, már időtlen idő óta nyomdász vezetők ült, szóval ez egy nagyon régi szervezet.

— *Ilyen egyszerű lenne? Ön mióta elnök?*

— 1989. október 27-én, a 43. kongresszuson kaptam elnöki megbízást.

— *Korábban milyen funkciót töltött be? Szakszervezetre gondolok.*

— Tanult szakmám szerint nyomdász vagyok. 1988-ban az Athenaeum Nyomda szakszervezeti bizottságának a titkára voltam, tagja az akkor még több ágazatból álló központi bizottságnak.

— *Központi bizottság? Leirjam? Persze, miért ne, hozzátéve, ez nem az a központi bizottság, ami...*

— Ami feltétlenül érdem, de több nyomdász kollégámmal együtt a rebellesek közé tartozunk.

— *Ugyan már miért?*

— Másfajta struktúrát képzeltünk el, mint ami volt, s biztunk benne, a szakszervezet másképpen is tovább tud élni, s erre a több mint 125 éves hagyomány is biztatott.

— *Ön most elnök, de végül is egy másik rendszerből nőtt ki.*

— Persze, hogy onnan. 1965-ben tanulóköromban az akkori oktatóm szavára léptem be a szakszervezetbe. Semmi mást nem mondott, csak azt; öreg ez a miénk, s amíg szakszervezet van, mi is vagyunk.

— *Tudja, számomra már majdnem félelmetes kimondani — de kimondom —, a nyomdászok szakszervezete volt az,*

mely sohasem rendszerekhez kötődött, hanem már embriónális állapotában is a munkavállalókat védte, talán pontosabb úgy: támogatta, segítette.

— Majdnem pontos, amit gondol, ehhez talán annyit tenékhöz, mi voltunk azok, akiknek nagyon kevés ideig kellett illegálisan dolgoznunk.

— *Uram, én erről beszélek. Önöket sohasem és semmikor nem lehetett a földbe taposni...*

— Egy 1848-ban létrejött szervezet, ez volt az ősi szervezet, nehéz is lett volna. Ehhez a szervezethez fűződik az első kollektív szerződés, amit akkor árszabálynak hívtak, s a munkaadói oldalon *Heckenast Gusztáv* állt.

— *Nem egy elvetni való név...*

— Ezt a szervezetet viszont betiltották 1849-ben, s 1862-ben engedélyezték újra a városi hatóságoknál.

— *Császári, királyi hatóságoknál...*

— Természetesen ott, s azóta vagyunk.

— *Elsőként...*

— Igen, s utánunk 8 évvel alakultak a „bőrösök”, majd a többi szervezet.

— *Bőrösök, istenem, hol vannak ők már?*

— Az tény, hogy mi mindenfajta rendszerváltást túlélünk, világháborúkat, kommunizmus, monarchia-összeomlást. Túlélünk a legsötétebb fehérterroret, átvészeltük az 1945–49 közötti bizonyos demokrácia, bizonyos értelemben anarchisztikus politikai viszonyokat, túl tudtuk élni a Rákosi-korszakot is.

— *Meg az utána következőket is. Hogyan?*

— Valószínűleg azért, mert ennek a szervezetnek a felada-

ta és céljai között elsősorban a szakma és talán ezen belül is a szakmát művelők érdeke szerepelt. Ebben a szobában, ahol ülünk, úgynevezett káderes sohasem tanyázott. Itt mindig szakmabéli ember foglalt helyet. Még 1949 és 56 között is. Az akkori főtítkárnak már az 1930-as évek végén a nyomdászszakszervezet újság szerkesztője volt, *Galló (Grosz) Ernő*. Idegenből jött káder azóta sem foglalt helyet ennél az íróasztalnál.

— *Ami 1906 óta főtítkárszék, íróasztal, még akkor is, ha nyilván nem az, ami most itt van...*

— Persze, hogy nem az. De semmi szégyenkeznivaló nincs abban sem, hogy én már dolgoztam az „előző” szakszervezetben is.

— *Még véletlenül sem gondoltam erre...*

— Nekem az a véleményem, hogy egy szakszervezet abban különbözik a politikai pártoktól — melyek mindig rendszerspecifikus szervezetként foghatók fel —, hogy a szakszervezet tagsága mindig ugyanaz, azok, akik a szakmát az üzemekben művelik. Lehet rendszerváltásról beszélni, de a szakszervezeti tagságot nem lehet másal kicserélni.

— *Úgy gondolja, valóban nem? Persze, igaza van, igazi tagságot, hívó tagságot, ha tisztességes, sohasem. Mára mi maradt a nyomdászok presztízséből? Maradt vagy halványult?*

— Igen könnyű lenne azt válaszolni, hogy megmaradt. Nem vitás, vannak gondok, de a szakma, s talán a szakszervezet becsülete is tetten érhető.

— *Ha máskor nem, a János-napi ünnepségen...*

— Egy gondolat erejéig beszélne a János-napi ünnepségről. Az elsőt 1860-ban tartották meg, ami akkor illegálisnak minősült, de pontosan a

szervezet újraélesztését, vagy ha úgy tetszik életben tartását egyik lehetséges formáját jelentette. Mint tudott, *Gutenberg Jánosról* nevezték el, s a német nyelvterületen „Johannes Täge” néven hagyományos ünnepség ma is.

— *Tudja, van ebben valami kedvesség, hogy akit mi magyarok szeretünk, azt a mi nyelvünkön nevezzük. Verne Gyula, Gutenberg János és sorolhatnám...*

— Igen. S talán az is érdekesség, hogy ez a szakszervezet nagyon sokáig kétnyelvű szervezet volt. Még az 1860-as János-napra visszatérve. Visegrádon rendezték, mintegy 300 nyomdász részvételével, akik hajókon érkeztek. Ez a szám az akkori viszonyok között hallatlanul nagy érdeklődésnek számított. Talán csak az 1992. évi János-napi ünnepséggel vonható párhuzamba, amelyen több mint 10 000 nyomdász jelent meg a 16 000 aktív dolgozó közül.

— *Kell ezt szervezni?*

— Természetesen igen, de ha egyszer elmaradna, mert például nincs rá pénz, képtelen szólni, a fejünket vennék.

— *Azt hiszem, közel járok az igazsághoz, ha azt mondom, kevés olyan szervezet van, mely ennyire nemzetközi lenne, mint az Önöké.*

— Több formában tudom alátámasztani ezt a véleményt. Az egyik, hogy nagyon gazdag archív anyagaink között négy nyelvű régi kollektív szerződéseket anyagai találhatók, magyarul, németül, románul és szlovákul. S ezen kívül sok minden, ami azt bizonyítja, minden politikai rendszerben a nyomdászok kollektívája mindenféle kikeresztés nélkül élt és dolgozott együtt. Sőt az is elmondható, hogy majd minden országban az első megalakult szervezetek közé tartoztak. 1889-ben Párizsban alakult meg

az első európai nemzetközi szakszervezeti szövetség, ez a nyomdászoké volt, s a 13 alapító között mi magyarok is szerepeltünk. Ez a szervezet jogfolytonosan ma is működik, s benne mi is, bár aktív részvételtől 1948–88 között nem beszélhetünk.

— *Elég hosszú tehetetlenségi állapot. Változtak a viszonyok, s nyilvánvalóan a megítélések is. Mi hasznuk van ebben — tudom, hogy csúnya szó — a magyar nyomdászoknak?*

— Csak egyet mondanék. A magyar nyomdász megfelelően kiállított papír, bizonyítvány birtokában egész Európában, sőt az Egyesült Államokban is bárhol és bármikor munkát vállalhat, s ott az ottani szervezetek részéről pontosan olyan juttatásokban, szolgáltatásokban részesül majd, mint az adott ország munkavállalója. Ez oda-vissza alapon működik...

— *Erre mondják azt, hogy példaértékű, de az sem lenne elrugaskodott vélemény: példátlan...*

— Lehet, hogy az, de nagyon szigorú szakmai feltételekhez van kötve, azaz nekünk állandó és magas színvonalú képzést kell folyamatosan adni. És ezt meg is tesszük.

— *Ezek szakmai ügyek. Beszéljünk a szakszervezetről. Hány szervezet működik a nyomdai dolgozók körében?*

— Gyakorlatilag szakmai szinten jelentős alternatív szervezet egy sem. Van viszont

olyan, mely Önöket postásokat érinti. Ez pedig a postán belüli nyomda szakszervezete, mely logikusan a postai szakszervezetbe lépett be. De mondhatnám a közalkalmazottak keretén belül dolgozó nyomdászokat is. Ők viszont 90 százalékban hozzánk „igazoltak”, s maradt 10-15 ember, aki önálló szervezetet alakított, s a Ligához csatlakoztak egyéni tagként.

— *Az üzemtanács-választás ezek szerint nem sarkalatos probléma.*

— Nekünk elsődleges feladatunk, hogy a nem szervezett dolgozókkal is megértessük, az üzemi tanácsok létrehozása közös érdek, s ha ők ebben nem lesznek partnerek, azt kell mondanom, az ő aktivitásuk hiánya azt jelenti, hogy csak mi fogunk jelölteket állítani, semmiképpen sem kirekesztően.

— *Végezetül, véleménye szerint milyen a magyarországi szakszervezetek közötti együttműködés?*

— Nyugat-európai példát mondanék. Amit ők nagyon jól alkalmaznak. Tudják, ha a szakszervezetek rivalizálnak egymással, annak az általuk képviselt dolgozók látják hátrányát. S még valami, ami nagyon jellemző. Az egymásra utaltság mindig akkor derül ki, amikor baj van. Ez lehet egyéni, de lehet kollektív felismerés is. A magyar szakszervezeteknek egységeseknek kell lenniük, pontosan az egymásra utaltság miatt is.

V. Á.

„Az ember arra született, hogy elmélkedjék és cselekedjék.”
(Diderot)

Étlap — töprengőknek

Inkább lehetőség

Időnként nagyon szép és kifejező megfogalmazásokat olvashatunk a szakszervezetek hivatásáról. A legfrissebbek közül ilyen az, amit *Göncz Árpád* mondott a Liga III. küldöttgyűlésén. Magyarországon a szakszervezetek lényegesen többet — hangsúlyozta az államfő —, mint csupán érdekvédelmi és érdekképviselési szervezetet. A szakszervezetek ugyanis az átalakulás során a *társadalom szociális lelkiismeretét* testesítik meg, s erejükkel, bölcsességükkel segíthetik a demokratikus rend kiépítését.

Lényegi és pontos szavak. Tisztázóak és ösztönzőek. Inkább még lehetőséget jelentenek, mint érvényesülő gyakorlatot. Nem tudhatjuk, olvassák-e, elfogadják-e ezeket a sorokat azok, akik a legtöbbet tehetik azért, hogy így legyen.

Pluralizmus és verseny

A hazai szakszervezeti mozgalom pluralizmusa ma már tény, létező gyakorlat. Ezzel az összetétellel úgy tűnik, hosszabb távon kell számolni. Kérdés, ki hogyan értékeli ezt a szerveződést.

Úgy vélem, egyszerre jó és rossz. Jó, mert versenyre készítenet, jobb teljesítményre sarkall(hat)ja a szakmákat, ágazatokat, szövetségeket, konföderációkat. De rossz is egyben, mert az egészségtelen, tisztáta-

lan rivalizálás megosztja a résztvevőket, kiélezheti ellentéteiket, s a szolidaritás hiánya miatt a munkavállalók károsodnak. Erre vonatkozóan gazdag tapasztalataink vannak az elmúlt években.

Ezek tanulságai egyúttal választ adnak arra a kérdésre is, hogy mi a teendő? Összegezzetni a pluralizmust és a versenyt, megtalálni a közös pontokat, az összekötő szálakat. Verseny abban alakuljon ki, hogy ki tudja jobban védeni és képviselni a munkavállalókat, a munkanélkülieket és a nyugdíjasok érdekeit.

Más hangok

Számtalan jelből érzékelhetjük, hogy más a hangneme a szakszervezetek közötti kapcsolatokban, mint mondjuk, fél évvel ezelőtt. Vonatkozik ez az MSZOSZ és a Liga viszonyára is. Erről tanuskodnak azok az önkritikusabb, realiztikusabb megnyilatkozások, amelyekről a Liga III. küldöttgyűlése előtti napokban hallhattunk, olvashattunk. Ilyeneket például: „A konföderáció nem növekedett olyan gyorsan, amilyenre korábban számítottak a tagok”... „A volt SZOT-os szakszervezeti bürokrácia minden törekvésünk ellenére *túlélte* a rendszerváltást”... „Leszámoltunk azzal az illúzióval, hogy egy nagy áttöréssel elsőpörhető a hagyományos szakszervezeti struktúra...”

A küldöttgyűlés utáni napon azonban ezt mondta *Horn Gábor*, a volt elnökjelölt, aki nem vállalt tisztséget a Ligában:

— Megítélésem szerint e mostani eredmény azt tükrözi, hogy a Ligában egy „új hang” iránti igény fogalmazódott meg. Ez a hang vélhetőleg *radikálisabb*, kevésbé kompromisszumkész, nem annyira toleráns, mint amit én képviseltem... A Ligában felerősödtek azok a hangok, azok az erők, amelyekkel én *nem* azonosulok.

Derűre ború. Mert ha ez igaznak bizonyul, akkor a váltás érződni fog az MSZOSZ-hoz és a többi szakszervezeti szövetséghez való viszonyban is. És ez nem jó senkinek. Leginkább a munkavállalók károsodhatnak általa.

Választ váró kérdések

„A legfontosabb teendőink egyike” — nyilatkozta még elnökjelölt programjában *Óry Csaba* —, „hogy miként lehet *munkavállalói öntudatot* építeni, megszabadulni a félelem és a szorongás kínjaitól, miként lehet megváltoztatni, csökkenteni a kiszolgáltatottságot”.

Olyan fajsúlyú kérdések ezek, amelyek túlnőnek a szakszervezetek keretein, noha sokat segíthetnek ebben az érdekképviselések is. Érdeklődéssel kísérjük, meddig jut majd el a feladatok teljesítésében a Liga. Egy idő után érdemes lenne visszatérni e problémakörre.

Gondolatmenet

Tapasztalati tény, hogy a közeli határidő ellenére még meglehetősen nagy a tájékozatlanság az üzemtanács-választások konkrét kérdéseiben. Akiknek több az ismeretük, azok arra is rájöttek, hogy a megalakuló üzemi tanácsok több olyan jogosultsággal is gazdagodnak, amelyek korábban a szakszervezetek hatáskörébe tartoztak. Ez sokakat elbizonytalanít, *megingat* abbéli hitében, hogy érdemes szakszervezeti tagnak lenni. És megszabadulhatok a tagdíjfizetés kötelezettségétől — így a morfondírozó. Hallani is innen-onnan. „Úgy sem tesz értem semmit a szakszervezet, *minek legyen tag?*”

Hát hogy is van ez? Vigyük végig a gondolatmenetet. Ha nem lesz tagság, akkor nem lesz szakszervezet sem! Ha nem lesz szakszervezet, nem lesz partnere a munkáltatónak. Ha nem lesz szociális partnere a munkaadónak, akkor *ki küzd* a munkavállalók érdekeikért, és *kivel tud tárgyalni*, egyezkedni a munkáltató?

És megfordítva: minél nagyobb a tagság, annál nagyobb a tömegbázis, a szervezethez, annál nagyobb a tagdíjbevitel, annál több a lehetőség képzésre, szakértőkre, sztrájkalap gyűjtésére, annál erősebb a szakszervezet. S a nyers kapitalizmus körülményei között *nél-*

külözhetjük-e ezt a szervezett erőt?

Igaz, a szakszervezetek jogosultságai csorbulnak az üzemi tanácsok létrejöttével. Ugyanakkor *megnő lehetőségük és felelősségük*, mert gazdagabb a hagyományuk, nagyobb a tapasztalatuk, mert kizárólagos joguk marad a kollektív szerződés megkötése, a munkaharc szervezése. Csak tudni kell élni a lehetőségekkel, és érdemben együttműködni az üzemi tanácsokkal.

KESZOSZ

Új szó, egy rövidítés. Egy újonnan létrejött szakszervezeti szövetség neve, amely Miskolcon alakult a Szakszervezetek, Munkástanácsok és Keresztényszociális Érdekvédelmi Törmörölések Konföderációjának (SZÁMKÉT) második, egyben utolsó kongresszusán. Az új szövetség neve: *Keresztényszociális Szakszervezetek Országos Szövetsége (KESZOSZ)*. Hozzá csatlakozott a Munkanélküliek Érdekvédelmi Szövetségének 54 szervezete és az Önálló Érdekképviselések Társult Szövetsége.

Lántzy László, a KESZOSZ elnöke szerint 150 ezer tagja van az új szövetségnek, amely „a keresztényszociális értékrend mentén” tevékenykedik. Elfogadják ugyan a szakszervezeti vagyonmegosztásról szóló megállapodást, de szükséges rossznak tekintik azt. Céljuk a munka nélküli pályakezdekők, a járadékfolyósításból kikerülő támogatása és az előnyugdíjazás segítése. Vállalják a magánalkalmazottak érdekvédelmét is.

Érdekes fejlemény az új konföderáció létrejötte, hiszen az elmúlt három év decentralizációja után erősödni látszottak az integrációs törekvések, de úgy látszik, az új pártok alakulásával együtt ági szakszervezeti szövetségek jelentkezésére is számítani kell. Kérdés, mennyit profitál ebből az érdekvédelem. Reméljük, a munkavállalók, a munkanélküliek járnak jól. A többit majd eldönti az idő.

Tripartizmus

Nem szép szó, idegen is, de használják, mint a konszenzust vagy a participációt. Megkérdezték tőlem egy tisztségviselői tanfolyam szünetében, mit jelent.

A kormány, a munkáltatók és a munkavállalók egyeztető tárgyalását jelöli. Növekvő jelentőségét mutatja, hogy legutóbb a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) rendezett konferenciát Brüsszelben a tripartizmus jövőjéről. A szimpózium célja az volt, hogy segítséget nyújtson a kelet-közép-európai országoknak a gazdasági, politikai átalakulásokkal járó foglalkoztatási és szociális konfliktusainak tárgyalásos rendezéséhez.

Ha a fejlett nyugati országokban kiemelt figyelmet szentelnek az *érdekegyeztetésnek*, akkor hatványozottan szükség van erre a mi térségünkben, nálunk, ahol kialakulatlanabb a munka világának intézményrendszere, miközben egymást gerjesztve nő a munkanélkülség és a szociális feszültség, állandóul a létbizonytalanság.

Kárpáti Sándor

Utazók klubja

Utazni, világot látni jó dolog. Egy-egy kirándulás élménye feledhetetlen emlékké válik. Sajnos, e csodálatos emlékeknek nem lehet mindenki személyesen részese.

Nekik, és mindazoknak szervezzük új klubunkat, akik szeretnek utazni, világot látni; akiknek élményt nyújt távoli vidékek, tájak látványa, és ezt az élményüket másokkal is szívesen megosztanák.

Klubunk nyitott, bárki tagja lehet. *Tagsági díj: 50 Ft/hó.*

A klub tagjai évente egy alkalommal egy maguk által választott kiránduláson 25 százalék kedvezménnyel vehetnek részt. (A tagsági díjat negyed-, fél-, vagy egész évre lehet fizetni.)

A klub tagjai igazolást kapnak, mellyel összejöveteleinket látogathatják. A havonta egy alkalommal tervezett találkozások során útiélmény-beszámolókat tekinthetnek meg, szép tájakra látogathatnak.

Kérjük, aki klubunk tagja szeretne lenni, a mellékelt jelentkezési lap visszaküldésével jelezze ezt. Reméljük, minél többen leszünk, és az együtt töltött esték során sok szép tájjal ismerkedhetünk meg.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Jelentkezési lap

Az „Utazók klubja”-nak tagja szeretnék lenni.

Név: Lakcím:

Munkahely: Telefonszám:

A jelentkezési lapot a következő címre várjuk:

Postás Művelődési Központ
Budapest, Postafiók 601, 1373.

(Zárójelben mondom)

Mostanában — ki ne tudná — voltunk mi, újságírók már patkányok, természetek, innen-onnan fizetett népellenesség, liberál-posztkommunisták stb. Mindezt azért, mert amit látunk és tapasztaltunk, nem állottunk leírni.

Most úgy tűnik, az MDF országos gyűlésén elhangzottak alapján valamivel szelidebb kategóriába kerülünk.

Antall József párt- és miniszterelnök soraiból az is kiderült; a magyar nép szerencsére dolgozik — leszámítva pár száz ezer munkanélkülit —, korán kel, s ezért korán fekszik, s nincs ideje Miki egerek fejtegetéseit hallgatni a tévében.

Tetszik ez a hasonlat. Van benne valami megejtő báj, kecs, meg satöbbi. Az persze már az én magánügyem, hogy az egeret — bármilyen furcsa — kedvenc állataim között tartom számon. Az egeret és a verebet. No nem szürkességük, hanem a fantasztikus alkalmazkodóképességük, minden nehéz helyzetben felülkerekedő tulajdonságuk miatt. Csak zárójelben jegyzem meg: kevesen tudják, hogy a verébnek pl. jobb a szeme — messzebbre lát — mint a sas. Mókás ugye?

Szóval tetszik nekem ez a Miki egér dolog. S ezerszer inkább legyen inci-finci egérke, mint pl. birka, akit rendszeresen nyírnak, bocsánat, megnyírnak.

* * *

Nemrégiben kezembe került, s nagy élvezettel olvastam *Nemeskéri-Kiss Sándor* egykori diplomata emlékiratait. Ezzel kapcsolatos egy nagyon jellemző történet, mely az egykori Népszövetségben történt, s egy nyugati ország nagykövetének mehökkentő felvetését írja le. Nevezetesen azt, hogy az illető úriember egy ádáz és főleg teljesen eredménytelen vita után azt javasolta az ülés résztvevőinek; helyesebb lenne, ha az egymásra való acsarkodás helyett Walt Disney-filmeket néznének. Donald kacását és persze Miki egeret. Véleménye szerint a látott film után béke és barátság költözne a szívekbe, senki sem utálná a másikat, derű meg kacagás töltene be a termekeket.

Fantasztikus ötlet. A dolognak egyetlen szépséghibája van csak, nem minden politikusnak van humorérzéke, vagy ha igen, azt gondosan leplezi. Azért nem volna egy utolsó „buli”, ha mondjuk a magyar parlament kulturális bizottságának médiavitéját néha-néha megszakítaná egy Tom és

Jerry-film. Vagy ha már magyarok vagyunk, egy rendes népnemzeti népmese, Szabó Gyula megnyugtató kedves hangalámondásával.

Tanulság — úgy vélem — bőven akadna...

* * *

Pár mondatot végeztem el a megnyugtató hangról. Nem tudom ki hogy van vele, de engem egyre jobban idegesít telefonáláskor, mikor a kért mellékállomás foglalt, s a kapcsolásig zene szól a fülemben. Ha ezt idegnyugtatónak szánják, nem mindig érik el céljukat. Nálam legalábbis nem, s már gondolkodtam is azon, milyen zenét javasolnék én.

A mentőknek például a sors szimfóniát, a Honvédelmi Minisztériumnak a „Fel-fel vitézek a csatára” című dalt, az MSZOSZ-nak pedig a „Gyere ülj kedves mellém” című örökbecsű slágert.

Van persze kivétel. A minap a Budapest 3-as postát hívtam. A keresett nem volt a helyén, de a központos kisasszony valami olyan kedves segítőkészséggel kezdte kutatni, aranyos megnyugtató szavakkal fűszerezve „nyomozását”, hogy azt tanítani kellene.

Fogalmam sincs, minek alapján alkalmaznak intézményekben telefonkezelőket, de számomra mindig jóleső érzést vált ki, ha egy kedves hangot hallok, s alkalmanként még a mosolyt is látni vélem a szájuk szögletében. Pedig szép számmal olyan emberek, kik kesereghetnek sorsukról, mert vakok. Nem tudom, másnak milyenek a tapasztalatai, én csak azt tudom, a vak emberek belső derűje mindig megható, bár ők a meghatottságból kérnek legkevésbé. Gondolom, nem árulok el titkot, ha leirom, szakszervezetünk telefonközpontosa is vak.

Reggelenként általában egyszerre érkezünk székházunkba, s ha pár nap „kimaradás” van, kedvesen megjegyzi: rég láttam, Ádám...

Van aki ezen megdöbbenne. Én nem, számomra ez természetes. Persze, mert egy Miki egér értékrendje alkalmanként nehezen sorolható be az emberi társadalom „elvárásai” közé. Akkor viszont azt nem értem, hogy miért egereken kísérleteznek bölcs kutatók, melyeknek tapasztalatait később az emberiség szolgálatába állítják.

Talányos kérdés, lehet töprengeni.

— veégh —

A postás bízhat fogorvosában

A fogorvosi szobából kihallatszik a fűrógép hangja. Nincs rossz fogam, most mégis belém hasít a félelem. Hiszen én csak beszélgetni jöttem *dr. Maros Ildikóval*, a postások fogorvosnőjével — eszmélek fel, de már nyílik is az ajtó, és mosolygósan behív. Kicsit meglepődik, amikor elmondom, hogy én nem kezelésre jöttem, interjút szeretnék kérni.

— Miért éppen rólam, hiszen nincs abban semmi rendkívüli, amit csinálók! Szeretem az üzemorvosi munkát. Nyugodtabb körülmények között lehet dolgozni, s ezért precízebben, mint a rendelőintézetben. Van idő beszélgetni a betegekkel, akiknek itt nem kell annyit várakozniuk.

— *Az emberek általában az utolsó pillanatra halasztják a fogorvosi látogatást. Hogyan viszonyulnak egy orvoshoz, ha az éppen nő?*

— Legnagyobb sikerélményem az, amikor egy reszkető, félelemmel teli ember mosolygva távozik a rendelőből. Az egyetemen az oktatóim egyike felrajzolt a táblára egy arcot lógó orral, egy másikat mosolygós szájjal. Azt mondta, ez a kép legyen előttünk, s ha elérjük, hogy derűsen távozzon a beteg, jól dolgoztunk. Sajnos, manapság nemcsak hanyagságból halogatják az emberek a kezelést. Megnövekedtek az árak, nem mindenkinek telik a hiányzó fogak pótlására. A legkisebb korona, a hármas 1300 Ft, ugyanez öt-hat hiányzó fog esetében már 2200 Ft. Talán annyi az előny, hogy viszonylag gyorsan tudunk dolgozni, az Angol utcai fogtechnikai műhelynek is köszönhetően.

Páciens érkezik. Nem lehet várakoztatni, leül az ominózus székbe. Kérdések hangzanak el és válaszok. A fűrógép érintésére feljajdul az asszony. Tesék kihúzni, nem kinlódok tovább! Előbb megröngtenezük, az nem fáj — mondja az orvosnő — tiz perc múlva meglátjuk.

— Óriási szerencse, hogy van röntgengépünk — mondja Maros Ildikó, visszatérve hozzám — nem kell a beteget küldözgetni, várakoztatni.

— *Miért nem húzta ki a fogat, hiszen a beteg is ezt kérte!*

— Amikor fáj egy fog, hajlamosak a radikálisabb megoldásra. A beteg véleménye mindig fontos, meg is hallgatom,

de a szakember én vagyok. Megpróbálom minden esetben meggyőzni a páciens, hogy hallgassa meg, fogadja el az én véleményemet. A cél az, hogy megmentsünk egy fogat, hiszen a pótlás költséges is, no meg nem az igazi.

— *Hogyan jut eszébe egy nőnek ezt a pályát választani?*

— Kétszer próbálkoztam az általános orvosival. Nem vetek fel. Közben voltam ápolónő, kézbesítő, valutapénztáros, adminisztrátor, és konyhán is dolgoztam. 1965-ben sikerült bejutnom a szegedi fogászati szakra. Először Záhonyban dolgoztam, majd 1976-ban Budapestre kerültem. Ebben az üzemi rendelőben — amely különben az első volt a postán — 1986-tól dolgozom. Sokan bizalmatlanok, ha meglátják, hogy asszony a fogász, ám soha nem éppen azért választják a nőt, mert türelmesebb, figyelmesebb, jobban megérti a beteg gondjait.

— *Az orvosnak magánélete is van. Megtudhatunk valamit a családjáról?*

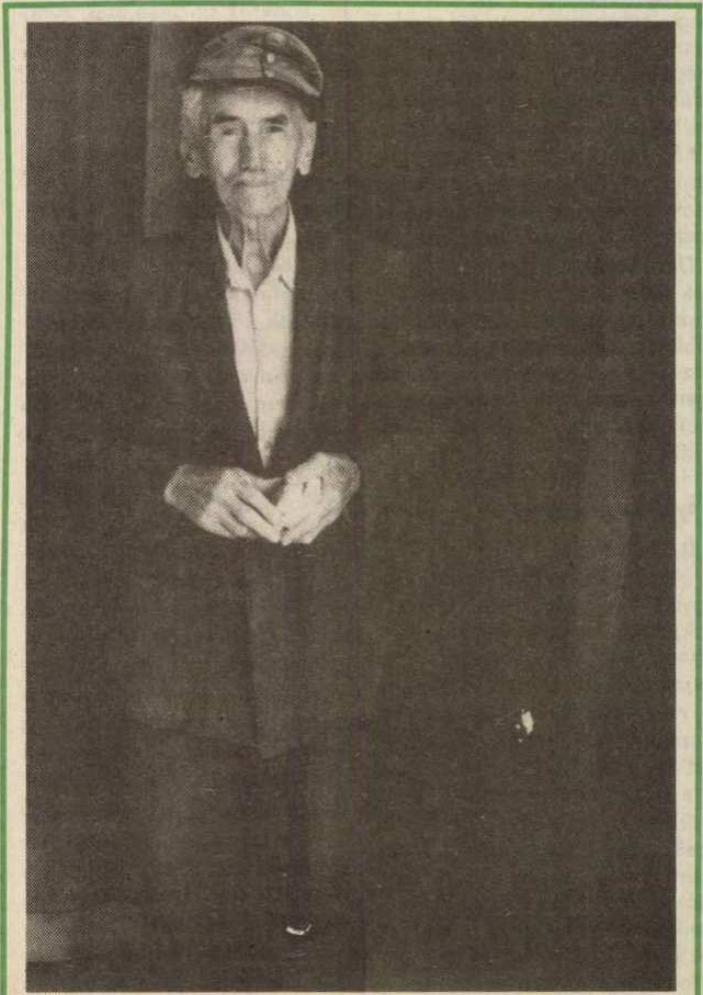
— Igazán szerencsésnek tartom magam. Kiegyensúlyozott, nyugodt a családi hátterem. Férjem is közlekedéssel kapcsolatos munkát végez, mérnök a MÁV-nál, 21 éves fiam számítástechnikai szakos főiskolás. Csendesen éldegélünk, színházba járunk, néha pedig öszszegyűlik a baráti társaságunk.

— *Huszonhárom esztendeje dolgozik a szakmában. Mi az, amire szívesen emlékszik, és esetleg melyik volt a legnagyobb kudarc?*

— Igyekeztem mindig úgy dolgozni, hogy ha találkozom a betegeimmel — ami egy üzemorvos esetében naponta előfordul — egymás szemébe nézhessünk, ne fordítsák el a fejüket. Bárhogy töröm a fejem, nem tudnék igazán nagy kudarcról beszámolni, viszont örökök egy nagyon kedves emléket. Valamikor régen kezeltam egy idős, kétkézi munkásembert. Amikor befejeztük a munkát, karácsonyra írt egy üdvözlőlapot. Ezzel köszönte meg, hogy segítettem rajta. Számára — gondolom — nagyobb munka volt megírni azt az üdvözlőt, mint kiadni egy gödröt. Ez az igazi ajándék...

— *További jó munkát kívánva, köszönöm a beszélgetést.*

— b. cs. —

Funák András:

Az öreg postás

A múlttal a jövőért

Gyönyörű napsütéses idő, egy pocsek állapotú bekötőtűt, és egy nagyszerűnek induló kiállítás fogadta a meghívottakat a diósi rádióállomás területén ez év januárjában.

A magyar rádiózás 70. évfordulója ugyan csak 1995-ben lesz, de a diósi egykori vezérlosteremben most megrendezett kiállítás már az akkori felállítandó Rádió- és Televízió-

múzeum anyagát képezi. Hogy az a kiállítás milyen lesz, a most látottaktól már sejthető. Vélhetően igen magas szakmai színvonalú, de nem hinném, hogy pl. a „laikus” látogató élmények nélkül távozna.

Kívánjuk, hogy így legyen, s érdeklődve várjuk a folytatást...

— gh —

Mínusz 17 fok

Fagyosan lóg a levegő. A deres villanyhuzalokon mádkák ülnek dermedten. A park virágai megkórósodva remegnek. A nagy központi posta ködfátyolba borult. Szenved a világ!

A parkon át barázdált arcú, idős férfi csoszog. Városi bundájának prémje füléig felhajtv. Vele szemben ugyan csak idős férfi igyekszik, homloka gondtól terhelt. Régi, kopott irhabundát visel. A park közepén összetalálnak. Megörlünek egymásnak, kezét fognak.

— Irtózatosan hideg van — szól a városi bundás.

— Mínusz 17 fok, válaszol az irhabundás... — És képzeld kérlek, éppen most utasította vissza az önkormányzat ipari osztálya a palackos gáz-tűzhely iránti kérelmemet. Tudod: sok az igénylő, kevés a foka...

Az irhabundás megértő ember; neki is elege van a bürokráciából.

— Jaj, Ernőké, mit tehet a szegény nyugdíjas? Nálam be van ugyan vezetve a gáz, de mit érek vele, ha aprók a szobák. Három apró gyermekszoba az unokáknak. A vejem 14 ezerrel munkanélküli, a lányom ugyanennyiért dolgozik a felvételnél, itt, a központi postán. Alattunk félmelellettel éjfélig zajos éjtem. Hiába írom le, hogy 41 éven át Miskolcon voltam hivatalvezető, nem veszik figyelembe. Te Debrecenben szolgáltál, ugye?

— Én csak 39 évig, az állomás mellett, a 2-es postán. De az önkormányzatnak ez nem nagy idő... Hiába szedek össze én is vagy harmincezeret a nyugdíjjal, mégis boldogság.

Feltűnik két karcsú láb a park szélén. Bundája szorosan begombolva, s így jobban kidomborodik csodás alakja. Pedig ő is idősecske: már nyugdíjas. Főpénztáros volt, legutóbb Kókán. Valahol a gallér körül, a széles karimájú kalap alatt fitos orrocscsa és két fekete szem lapul.

A férfiak már a lábáról felismerik. Kétfelé húzódnak. Lendületesen kalapot emelnek. Az aranyoska a két férfi között lehorgonyoz. Tavasz illata terjed a dermedt téiben. Két torzsa közt egy virágszál. Őmlik belőle a gondolat:

— Jé, Ernő, jé, Tivadar... Hogy hova igyekszem? Nos, hova mehet a szegény, szerencsétlen ember ebben az

itéletidőben? Az OTP-hez. A házunkra felvett hitelt fogom kifizetni. Most szóljanak hozzá. Azt érzük el vele, hogy tavaszra csak Ladát tudunk venni a maradék pénzünkön. És képzeljük, mi, akik soha senkinek nem tartoztunk, a házra felvett hitel visszafizetése után újra hitelt veszünk fel az új kocsi. Értik? Hitelt! Fess dolog, mi? Nekem aztán beszélhetnek. Így jártunk... Na pá, Ernőke, Tivadarka.

A két bundás férfi sóvárogva néz a távolodó csinoskát. A városi bundás csettint is utána egyet. Mondana is valami gusztát, amikor éles fütty hasítja át a dermedt csendet. A nyármelegben fűdöző kismadár sem adhat ilyen csodás füttykoncertet. Aztán végre feltűnik az énekes csalógný: fiatallemb, hajadon fővel, kiskabátban, nyakán hanyagul átvett sállal. Két keze nadragzsebébe sülyesztve. S jön. De hogy jön? Szétvetett lábbal. Amint lép, cipője fordul egyet. Bal lába mereven lódul előre, jobb lábával szinte kaszál. Minden lépése munka, szenvedés. Lassan jön a nyomorék. A két bundás férfi széthúzódik a kaszáló lábak elöl. Nem szólnak, kívárlják, amíg elhalad. A nyomorék pedig jön. Tulajdonképpen csak ballal lép, a jobb lábát csak mellé helyezi.

Végre a két bundás elé ér. Megáll. A füttykoncertet is szűnelteteti. Nézi a két barázdált homlokot, a gondterhelt arcokat. Tűnődik magában. Két markát kiveszi a nadragja zsebéből. Tenyerén megcsillanak az aprópénzek. Tiszta szívből mondja:

— Az urak nagyon fáznak. Jöjjenek na, fizetek maguknak egy jó forró feketét itt a Spaten presszóban.

De mert válasra sem méltatják, visszaszadja zsebébe a két kezét, s nagy munkával, éles trillázással vonszolja magát tovább, míg el nem tűnik a tér túlsó oldalánál.

A két nyugdíjas férfi mereven néz a nyomorék után. Úgy érzik most, hogy ott belül, önmagukban, ahol soha nem tapogatnak a külsőt örökké bíráló szemükkel, most hirtelen megmozdult valami.

A hatalmas központi postáépület levetette magáról ködfátyolát, az ég kiderül, s a tisztuló égen felparázslk a tavaszt hozó, drága napsugár.

Dénes Géza

Jól vizsgázott a fővárosban a decentralizált csomagkézbesítés

Dunántúli rokonaim jóvoltából finom falatok kerültek vásárnapi asztalunkra, valódi házi disznótoros. Nagyobb örömet postás nem szerezhetett volna, mint ezzel a dobozfalakon is áthatoló orrcsiklandozó, csodailatú küldeménnyel. Néhány nap múlva kopogtattam be a Budapesti Postaigazgatóságra *Hermann Ottó* igazgatóhelyetteshez, hogy a csomagkézbesítés helyzetéről beszéljünk, s a téma még mindig előhozta számban az isteni ízeket. Sajnos, a csomag megismétlését nem tudta befolyásolni.

Lapunk novemberi számában a csomagfeldolgozás gondjairól írtam. *Csombok László* üzemvezető akkor azt mondta: „Ha megoldódik a mi gondunk, az csak a »kenyér első szelete« lesz, mert a fő probléma a csomagkézbesítés területén van.” Ezért most arra keresem a választ, milyen a csomagkézbesítés helyzete múlt, jelen és jövő időben.

Hosszú éveken át fokozatosan csökkent a csomagforgalom, és ezzel párhuzamosan visszafejlődtek a csomagfeldolgozással, kézbesítéssel kapcsolatos területeink — mondja Hermann Ottó. — Így sokhaktásként ért bennünket 1991-ben a csomagküldő vállalatok létrejöttével a karácsony előtt ránk zúdított csomagrengeteg. A naponta feladott korábbi 3-4 ezerrel szemben 12—12,5 ezer csomagot kézbesítettünk. Hiába szerveztünk minden hétvégére különszolgálatot, a karácsonyi küldeményekből sok megmaradt az ünnepek utánra. A nagy mennyiségű maradványhoz az is hozzájárult, hogy ezek utánvétes csomagok, melyeknek kézbesítése komplikáltabb, mint a hagyományos csomagoké. Rengeteg került letétbe is.

Nem kevés fejfájást okozott tehát a váratlan csomagdömping, melyre senki nem számított, ezért volt a teljes felkészületlenség. Hogyan és mit léptek?

1992 elején megvizsgáltuk a kialakult helyzet okait, és értékeltük azokat. Megállapítottuk, hogy a csomagküldő szolgálatok feltehetően tovább szaporodnak, tehát állandónak tekinthető — főleg az ünnepek előtti időszakokban — a nagy csomagforgalom. Ez pedig azt jelenti, hogy nekünk ehhez kell igazítani a kapacitásokat. Ez a mi hatáskörünkön túlhaladta, vezérigazgatói szinten kellett koordinálni a tennivalókat, ezek anyagi konzekvenciáit ugyanis központi pénzből kellett megoldani.

Koncentráltan jelentkeztek a problémák a 70-es, a Budapest 3-as és az Újpest 1-es hivatalban, melyek tizenhárom kerület csomagkézbesítését végzik. Mindhárom helyen első sorban a terület szűkössége akadályozta a kézbesítés megfelelő előkészítését. Ez volt az

időbeni kézbesítés meghiúsulásának alapvető oka. Ezért határoztuk el, hogy decentralizált csomagkézbesítő rendszert kell kialakítani.

A döntés sem volt könnyű, de a megvalósítás annál is nehezebb. A legkritikusabb területeken — I., II., III., XI. és XII. kerület — igyekeztünk bérleményeket szerezni, próbálkozásaink azonban teljes sikertelenséggel végeztek. A felajánlott épületek vagy technológiailag, vagy az anyagiak miatt nem feleltek meg. Hely szempontjából nagyon jó lett volna például a déli összekötő vasúti híd mellett egy volt gyártelep, de irreálisan magas bérleti díjat kértek érte.

Végül is házon belül keresték a megoldást, meg is találták, igaz, csak átmenetinek tekintik, de ez segítette a helyzetet.

Igen, mindenképpen megoldást kellett találnunk, hogy a karácsonyi csúcsgorgalom lebonyolításának feltételeit megteremtjük. Van a XIII. kerületben egy fenntartási üzemünk, a mellette lévő telken évek óta egy kézbesítőhivatal építését tervezzük. Ebből eddig nem lett semmi. Nos, ennek egy részén kialakítottunk egy kézbesítőbázist, melynek feladata az I. és a II. kerület ellátása. Ezzel enyhült a Budapest 3-as hivatal túlterheltsége, csak a saját területe maradt. A 70-es hivatal gondjait a vezérigazgatóság segítségével tudtuk enyhíteni. A Posta Központi Járműtelepétől megkaptuk a Dózsa garázst, ahova a VII. és a VIII. kerület csomagkézbesítését helyeztük. A 70-esről elvittük a XI. és a XII. kerületet is, ezek ellátására a Csepel 1 hivatal udvarában lévő volt remittendaraktárt alakítottuk át a célunk megfelelően. A pesti oldalon felépült az új Rákospalota 1-es hivatal, amely a XV. kerület csomagkézbesítését végzi, így az Újpest 1-es hivatal is csak saját kerületével foglalkozik majd. Várhatóan az év 2. felében elkészül a hivatal. A szükséges átalakítások mintegy 35 millió forintba kerültek.

Mivel a budai kerületek csomagkézbesítő bázisát Pesten alakítottuk ki, arról is gondoskodnunk kellett, hogy a letétbe helyezett küldeményeket a címzettek lakóhelyükhöz minél közelebb vehessék át. Például a XI. kerületben a 117-es hivatalt, az I. kerületben a Fő utcai 11-es hivatalt jelöltük ki erre a célra.

A területbővítéssel megtették a legfontosabb lépést ahhoz, hogy utolérjék a felduzzadt forgalmat. (Ha már elébe menni nem tudtak.) Mit tettek még?

Szeptemberben és októberben megkerestük azokat a postaszerveket, amelyek részt vesznek a csomagkézbesítésben. A Hírlap- és Postaszállítási

Igazgatóságot arra kértük, tájékoztassanak bennünket, milyen mennyiségű csomagküldemény felvétele várható a csomagküldő szolgálatoktól; gondoskodjanak a küldemények és a szállítólevelek éjszakai kiszállításáról, hogy a hivatali feldolgozás az éjszakai órákban megtörténhessen, és reggel a kézbesítés megindulhasson. A vezérigazgatóság szállítási osztályával és a Posta Központi Járműteleppel egyeztető tárgyalások során meghatároztuk a kézbesítés lebonyolításához szükséges járműmennyiséget.

Úgy hiszem, fontos döntés volt, hogy idejében megadtuk a hivataloknak a decentralizált rendszerhez szükséges 85-ös létszámbővítést. Így volt alkalom még a helyismeret megszerzésére, a postatechnológia megtanulására.

Az intézkedések eredménye: míg az 1991-es karácsonyi 220 ezres csomagtömegbe szinte belefulladtunk, addig a 92-es ünnepi csúcsgorgalomban a 320 ezer csomagot már szinte maradványmentesen kézbesítettük. Igazolódott tehát a döntések helyessége.

Nagyon gyorsan kellett kialakítani a decentralizáláshoz szükséges területeket. Tudtak azért figyelni arra is, hogy milyenek lesznek a munkakörülmények?

Állítom, hogy az odahe-lyezett dolgozók jobb munkakörülmények közé kerültek, mint korábban voltak. Példaként említem a november eleji Csepelre költöztetést, amikor is kaptunk egy háromnapos esőzuhatagot. Beázott az épület födémje, továbbá az előtő sem készült még el. Ezért elrendeltük a visszaköltöztetést, s addig a 70-es hivatalban maradtak, amíg az új helyet teljesen rendbe nem hozták. Minden területen szociális létesítményekről is gondoskodtunk.

A kapacitást tehát hozzáigazították a megnövekedett forgalomhoz, illetve a csúcsidezőszakok forgalmához. Mi történik akkor, amikor kevesebb csomagot adnak fel?

A forgalom ingadozásához nem tudunk alkalmazkodni. Az érintett hivatalok felelőssége megnőtt, hogy okosan gazdálkodjanak a magasabb létszámmal — szükség szerinti átcsoportosításokkal —, melyet meghagyunk nekik. Különben az a tapasztalatunk, hogy a csúcsgorgalmak már nem korlátozódnak az ünnepek környékére, mert a csomagküldő cégek egyre több akciót rendeznek, melyek ugyancsak növelik a forgalmat. Ezt most, február elején is érezzük.

Beszélgetésünkön végigvonult az, hogy az említett intézkedések, bár hatások, mégis csak átmeneti megoldást jelenthetnek. Vannak-e konkrét elképzelések hosszabb távra? — tettem fel utolsó kérdésemet.

Elképzeléseink szerint Budán létrehoznánk egy dél-budai és egy észak-budai kézbesítőhivatalt. Dél-Budán meghatározó tényező számunkra az EX-PO. Ez a terv mindenképpen beleilleszkedik a fő koncepciónkba, miszerint minden kerületnek legyen önálló kézbesítőhivatala.

Szépek a távlati tervek, de realizálásuk nagyon távolinak tűnik. Eszembe jut egy filozófus mondása: „Bizonyos életkoron túl az álmokat terveknek nevezzük.” 1993-as változata lehetne: A terveket bizonyos körülmények között álmoknak nevezzük. **Bánhidi Éva**

Fogadás zenészővel

Azt, hogy vannak jó és vannak felejthető hagyományaink, gondolom, senki sem vitatja.

Siklós Csaba közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter szeretne egy új és mindenképpen a jövő évek elején vissza-visszatérő kedves hangversennyel egybekötött hagyományt teremteni, ezzel is jelezve, elismerve és megköszönve a partnereket, üzletemberek, diplomaták, magánszemélyek részéről a minisztériumnak nyújtott támogatást. Az ilyenféle cselekedet persze egyáltalán

nem szokatlan más országokban, s ennek sokféle módja, módozata van, de azt hiszem, a mostani, a Zeneakadémián megtartott miniszteri fogadás egyike a legszimpatikusabbaknak. Hazudnék, ha azt állítanám, mondjuk a Bahámákra vagy a Kanári-szigetekre szóló invitálásnak nem örültem volna jobban, de az ember ne legyen telhetetlen, s örüljön annak is, ami van, s értékelje — főként érzékelje a dolog gesztusértékét.

Nyilván így volt ezzel a debreceni, a miskolci és a soproni

posta igazgatója is, kikkel volt szerencsém pár percre találkozni — minden területi igazgató kapott meghívást —, de nem hiszem, hogy az Amerikai Egyesült Államok nagykövete vagy a Vatikán állam képviselője az ilyen alkalmakon felszolgált egy-két pohár pezsgőért, pár falat édességért, vagy Liszt Ferenc és Strauss muzsikájáért fogadta el a meghívást.

Az idei fogadás és hangverseny a második volt a sorban, jövőre ugyanitt?

— **veégh** —

Továbbra is együtt, de önállóan Alakuló ülés Jászapátiban

A Debreceni Postaigazgatóság Szabad Szakszervezeti Tanácsa titkárának egy korábbi meghívását megragadva igyekezett a sorok írója Debrecen felé a szikrázó január végi nap-sütésben.

Debrecenből már együtt mentünk *Kónya Lajos* titkárral és *Illyénné Évával*, a szakszervezeti tanács közigazgatási munkatársával Jászapátiba. A mintegy 150 km-es úton szó került arról, hogy a ma Jászapátiban létrejövő új, önálló alapszervezet az ötvenedik lesz a debreceni területen. A IV. osztályú hivatal 34 fős közösségéből kb. 15-20 a szakszervezeti tag, így az alakuló ülésen is ilyen részvételre lehet számítani.

A helyszínen egy kicsit más-keppen alakultak a dolgok. A tanácskozás színhelye a hivatali kézbesítőterme — elcsépelt kifejezés, de igaz — zsúfolásig megtelt, ami majd félszáz embert jelentett. Az alakuló ülésen — mint a szünetben egy beszélgetés során kiderült — a legidősebb szakszervezeti tag, a 83 éves Imre bácsi is megjelent, pedig ő vagy 22 éve nem járt a hivatalban. A nagy érdeklődés jöleső meglepetés volt mindhármunknak.

Kónya Lajos majdnem 1 órást tájékoztatójában említést tett arról az önszervezési folyamat-ról, melynek eredményeként az 1992-es esztendőben a IV. osztályú hivataloknál 16 önálló alapszervezet jött létre. A most alakuló jászapáti szervezet a 17. új és egyben a szabad szakszervezeti tanács 50. alapszervezete. A 17 új alapszervezetben 200 új belépővel növekedett a szakszervezet taglétszáma.

Említést tett arról is, hogy az alapszervezeti önállóság egyben azt is jelenti, hogy az eddig a jászberényi kszb-nél jelentkező jóléti, szociális pénzeszközök és az üzemi segélykeret

visszakerül ide a hivatalhoz, a hivatalvezető és a szakszervezeti bizottság együttdöntési hatáskörébe. Jó hír volt az is, hogy az idei esztendőben jelentősen lehetett emelni a jóléti keretösszeg egy főre jutó mértékét.

Az önálló alapszervezet a szakszervezeti tanácstól indulásként 20 000 Ft alapítókát kapott, és természetesen mindazokat a kellékeket, bélyegzőt, pénztárfőkönyvet, szakmai és szakszervezeti dokumentumokat, amelyek egy önálló alapszervezet működéséhez elengedhetetlenül szükségesek.

Kónya Lajos az elmúlt évek eredményeit említve kiemelte, hogy az új szakmai és szakszervezeti vezetőség azt a helyzetet örökölte, hogy a Debreceni Postaigazgatóság az igazgatóságok között az utolsó helyen volt a bérezés tekintetében. Az elmúlt időszakban ez a helyzet a közös erőfeszítések eredményeként jelentősen javult, ma már az igazgatóságnak dobogós a helyezése, és remény van az előbbre jutásra is.

A nagy figyelmet keltő tájékoztatás után Illyénné Éva vette át a szót, és az alapszervezet tisztségviselőinek megválasztási módját ismertette, majd a jelöltek bemutatására került sor.

Az alakuló ülés e szakaszában történt olyan, amit a krónika eddig még nem tapasztalt. Arra a kérdésre, hogy a jelenlévők közül, aki nem szakszervezeti tag, akar-e valaki a Postai Dolgozók Szakszervezetébe belépni, nyolc kar emelkedett a magasba. Mint utóbb kiderült, ezek a kollégák eddig elzárkóztak a belépés gondolatától. Az új belépőkkel 100 százalékos lett a hivatal dolgozóinak a szervezetisége.

Az alakuló ülésen 100 százalékos szavazati aránnyal választották meg *Szabó Vencel*-né az alapszervezet titkárának. A választás végeredményének kihirdetése után néhány elismerő

mondattal megköszönték *Kovács Istvánnak*, Jászberény kszb-titkárának munkáját, és félig tréfásan az is elhangzott, hogy az indította el a közösséget az önállósodás útján, hogy hírt vették a kszb-titkár közeli nyugdíjba vonulási szándékának. Kovács István továbbra is felajánlotta segítségét, immár az önálló alapszervezet részére, mondván: Jászapáti és Jászberény között kisebb a távolság, mint Jászapáti és Debrecen között, és bizonyára lesznek olyan kérdések, amit két alapszervezet egymás között is meg tud oldani.

A köszöntés és az elköszönés után még két órán keresztül folyt a kötetlen beszélgetés sok minderről, jellemző az érdeklődésre, hogy este háromnegyed nyolckor még olyan kérdésekről beszélgettünk, hogy az új kollektív szerződésben milyen kérdéseket kellene szabályozni, milyen változtatásokat tervez a szakszervezet. Végül negyed kilenc után szakadt meg a kérdések és a válaszok sora.

Tanulságos délután és este volt. A szervezők kellemes gondja volt a nagy arányú részvétel, és ebben a fokozott érdeklődésben azt látták visszaigazolódnival, hogy igenis fontos volt a jászapátiaknak, ennek a közösségnek, hogy újra önálló alapszervezetként működhes-senek, hogy önmaguk dönthes-senek azokban a kérdésekben, amelyek rájuk tartoznak.

Emlékezetes volt a vendégnek, mert erősítette azon meggyőződését, hogy a szakszervezet kisebb-nagyobb közösségek érdekazonosságából, összefogásából teremthető. De hiszen ez a célja és egyben az értelme az egésznek.

Újból igazolódott, hogy a leg-eredményesebb agitáció az élő szó, a személy hitelessége, az elért eredmények, az őszinte szaváltás.

Meszlényi Ferenc

Új raktár a Csepel 1-esben

A Nílus kék vizén

El nem tudtam itthon gondolni, hogy a Nílus vize kék lehet. Hiszen a Dunáról sem tudom elhinni, hogy bárhol is kék lenne, pedig a *Kék Duna-keringő* a bizonyosság rá, hogy valahol és valamikor kék lehetett a mi szeretett folyónk színe. Na, de a Nílusé? Márpedig az! Még egyiptomi indulásunk előtt elhatároztattott a szívemben, hogy hajózni fogok a Níluson. Már miért is ne? Úgy kár lenne

hazajönni ebből a fantasztikus világból, hogy épp ott ne hajózzam? Ha már hajóztam Velenében, Helsinki előtt, Stockholmánál, az oslói öbölben, az ausztriai tavakon, majd éppen itt hagyom ki ezt az élményt. S végighajóztam egyszer a Dunát Budapesttől Izmailig és vissza. És egyszer félkörbe hajóztam Európát is, egy magyar tengerjáró hajó utasaként Brai-lától egészen Rotterdamig.

Mi magyarok nem mentünk a szomszédba jó étvágyért.

S közben úszott a hajó. Két arab muzsikus bánatos és szelíd nótákat játszott, a szerelemről, a szomorúságról. Pedig éppen vig kellett volna ide. Az is

Varázslatos hajózás

Felidéztem a történelmet. *Napóleon* csapatai a döntő ütközetet Egyiptom elfoglalásáért 1798 júliusában a Nílus bal partján, a piramisok közelében vívták. Itt, ahol most mi éppen elhajózunk.

Ibn Battuta krónikás ezt írta Kairóról: „*Az utazók paradicsoma ez, itt találkoznak eltikkadtak és felfrissültek, és megtalálható benne minden, amit csak az ember elképzelhet...*”

Mi mindent megtaláltunk ezen a délutánon.

Igazat adtunk az Ezeregyéjszaka meséiben írottaknak:

„*Aki nem látta Kairót, nem látta a világot. Földje arany, Nílusa csodálatos; asszonyai mint a paradicsom leányai; házai paloták; levegője lágy és*

lett, duhaj, mulató, csakúgy csattogott a dob, pengett a lantszerű hangszer.

A Nílus kék vize pezsgett a hajóorr Hóruszainál.

Telt az idő. Már elmaradt mögöttünk a város. Hirtelen a tegnapi élmény ütött a szemünkbe, jobb felől a távolban felnyújtózkodtak a gízai piramisok. A Keopsz és a Kefren látszott jól, a harmadik belevesztett a pálmafák árnyékába.

édes illatú, mint az áloé és felfrissíti a szívet — hogyan is lehetne ez másként, amikor ő a Világ Anyja...”

Dahab szigeténél fordultunk vissza Kairóba. Vagy még ez Kairóhoz tartozik? Ki tudja? Hiszen a város lakossága 14,5 millió (Egyiptom lélekszáma már meghaladta az 58 milliót), s a város napról napra növekszik. Noha éppen tegnap, október 15-én volt a nagy kairói földrengés, amiben több mint 500 ember lelte halálát a romok alatt, s 5000 ember sebesült meg. Mi nem tudtunk semmit a földrengésről, mi aznap Alexandriában voltunk, nem éreztünk semmit a történelem itt legnagyobb földrengéséből.

Sziget hátán sziget

A város felhőkarcolói csakhamar látszanak, felemelkednek (ha valamit hamarabb akarok látni, a videokamera gumioptikájával gyorsan közelbe hozom), a modern úgy vegyül itt a hagyományossal, a felhőkarcoló a mecsetek minárettjeivel, hogy egyik sem zavarja a másikat. Csak éppen a felhőkarcoló, a 25-30 emeletes házak (amelyeknek sok-sok emelete még beépítetlen, mert nehéz rá vevőt találni) csillognak-villognak, míg az ékszericsipke finomságú mohamedán templomok elvesztették uralmukat a város fölött.

Szigetek mellett hajózunk: most a déli, a Roda-sziget mellett, itt ível át fölöttünk a Kubri al-Giza, meg a Kubri al-Gama'a, ez a két szép híd. A sziget déli csúcsánál megtaláljuk a Nilométert, az arab építészeti egyik legrégebbi alkotását. Ez, vagyis a *Nílus*-mérő 861—862-ben épült, s ez nem más, mint kifalazott kör alakú aknában álló nyolcszögletű mérőoszlop, s az ide beengedett Nílus vizét mérték, mert például törvény írta elő, hogy addig nem lehet beszédni a földadót, amíg a víz szintje el nem érte a 16 dir magasságot. Ilyenkor lelkesen kiáltották az itt várakozók: „A folyó bőséget hozott, a víz tetőzött!” Meg azt: „Allah hozta a bőséget!”

Kairó szíve: a Nílus

A Nílust csak szeretni lehet. Mióta megépült az asz-szuáni nagy gát, a maga 111

méter magasságával, csakis azon fölül élnek a krokodilok és a vízilovak. Igaz, az áradások megszűntek, de a föld keserves árat fizet a szabályozásért, a villamos energiáért. Itt, Kairóban mindent elöntött a talajvíz, azt a barlangot is, amelyikben a Szent Család volt egyiptomi bujdosása idején, csak a lépcsőt láttuk, mely a hajdani barlangba, a mai altemplomba vitt le.

Lassan kikötünk. A pincérek már rendet tettek a nyitott büfé romjai fölött. Mi a várost nézzük. Ezt a megunhatatlant, nyugtalanítót, gyönyörűt és felejthetlent.

Vajon milyen lesz majd a videón a Nílus kék vize? Olyan, mint a valóságban? Igen, ma is vendégem lesz. Ezt a hajóutat (a kedvencemet) ma is levetítem a csaknem háromórás filmből. És ragyog a Nílus kék vize, jó lenne belemeríteni a kezem. De lehetetlen.

Hajózunk a Níluson. Hajózik az emlékezet mindent visszavarázsoló vásznán.

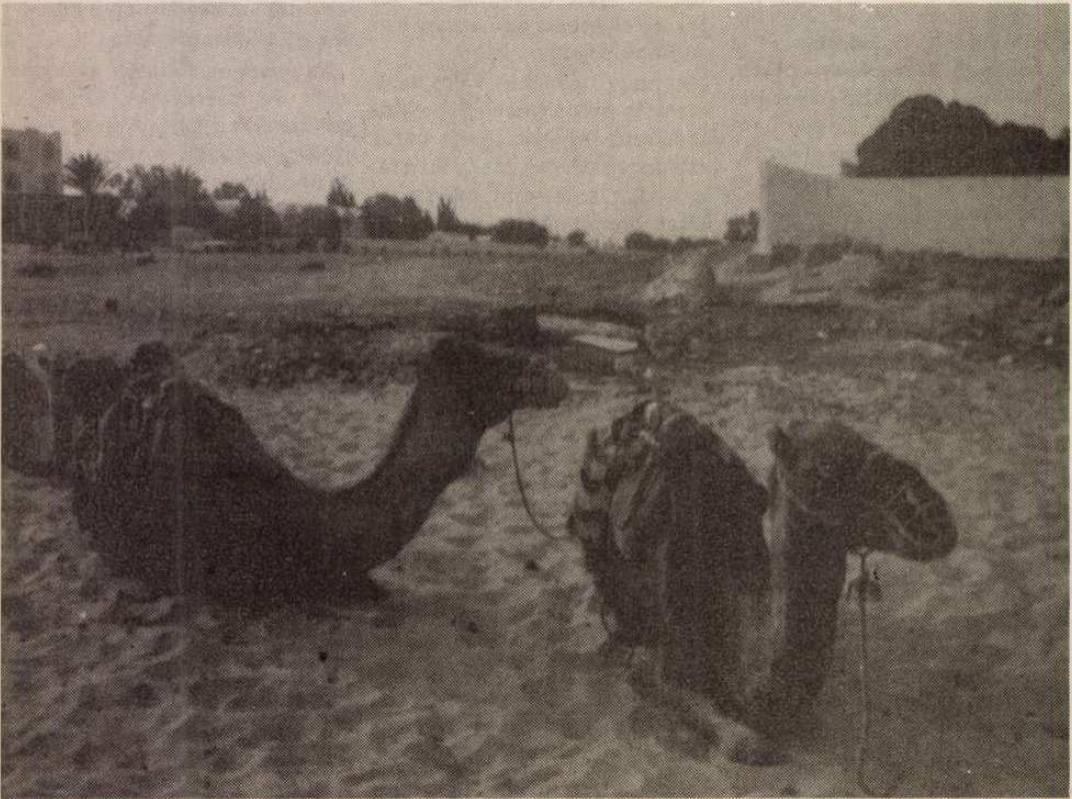
Takács Tibor

Karola 1 percese...

avagy magyarul tudni kell

(jo-tól ke-ig)

<i>Helytelen,</i> avagy kerüljük a használatát!	<i>Helyes,</i> avagy alkalmazzuk gyakrabban!
jog, jogosult, jogosultság, jogosítvány	jog, jogkör, engedély, felhatalmazás;
Vezérigazgatói az utasítás kibocsátása	Vezérigazgatói jog az utasítás kibocsátása. A vezérigazgató joga az utasítás kibocsátása (kiadása).
A munkavállalóknak van a juttatásra.	A munkavállalók igényjogosultak (jogosultak) ...
magánkisipar(os)i	iparendelő;
vány	iparendelő;
magánkereskedői	iparendelő;
vány	iparendelő;
külkereskedelmi jogosítvány	külkereskedelmi jog, export-, importjog (engedély);
behajtási jogosítvány	behajtási engedély;
Az észrevétel jogos.	Az észrevétel indokolt, alapos.
jótállás mellett	jótállással;
jóváhagyás mellett	jóváhagyással;
jutalomban részesül	Nem hibás, de túlságosan gyakori használata feloldható a következő szavakkal, kifejezésekkel: megjutalmazták, jutalmat kap, kiérdemli a jutalmat, jutalmat adnak neki;
jut, juttat	megegyeznek, megállapodnak;
egyetértésre, megállapodásra, egyezsre jutnak	egyezségre, megegyezésre jutnak
értésére, tudomására jut	értésére juttat
értésére juttat	értésére juttat
elintézésre jut	elintézésre jut
érvényre jut	érvényre jut
érvényre juttat	érvényre juttat
kifejezésre jut	kifejezésre jut
kifejezésre juttat	Kénytelen vagyok kifejezésre juttatni azt az álláspontomat, hogy ...
Kénytelen vagyok kifejezésre juttatni azt az álláspontomat, hogy ...	megállapításra jut
kapacitás	befogadókészség, termelőképesség, teljesítőképesség, lehetőség. (Műszaki szövegekben — helyesen értelmezve — szükséges szó.)
kapcsán, kapcsolatban, kapcsolatosan	miatt, -kor, során;
feladatának ellátásával kapcsolatban	feladatának teljesítésekor (során);
Fegyelmi eljárást rendeltek el vele kapcsolatban.	Fegyelmi eljárást rendeltek el (indítottak) ellene.
Velük kapcsolatosan az a vélemény, hogy ...	Róluk az a vélemény, hogy ...
képest (Valaminek megfelelően, szerint értelemben helytelen.) A posta szervezetét a szükséghez képest módosítják.	szerint; A posta szervezetét a szükség szerint módosítják. (Ellenben összehasonlító vagy szembeállító értelemben jó.) A múlt évhez képest kevesebb utasítás kiadása várható.
képes	szabályosan képzett szó;
fejlődésképes, működésképes	nem logikus, nem szabályosan képzett szó. Magyarazat: A „Mire képes?” kérdésre a „fejlődésképes” és a „működésképes” nem tud válaszolni, illetve értelmetlen. A nyelvészek tanácsa: Ne alkossunk új szavakat ily módon, azaz -ó, -ő képzős folyamatos melléknévi ige-névből -képes utótaggal! Az -ás, -és képzős előtagúak helyesebbek.
képez	Kovács Kálmán tulajdonát képezi. Az képezte az értekezlet tárgyat, hogy ...
Kovács Kálmán tulajdonát képezi. Az képezte az értekezlet tárgyat, hogy ...	A posta részéről megfontolás tárgyát képezi egy új szolgáltatás bevezetése.
akadályt képez	akadály, akadály; átmenet; ellentét, ellentéte; előny, előnyös; feltétel, feltétele; kivétel, kivételes; többség; válaszfal; egyszerűen névszói állítmány
átmenetet képez	A bélyeghamisítás bűncselekmény (bűncselekménynek minősül).
ellentétet képez	Dr. Kalapáthy Karolina
előnyt képez	
feltételt képez	
kivételt képez	
többséget képez	
válaszfalat képez	
és így tovább	
A bélyeg hamisítása bűncselekményt képez.	

„Ismerd meg hazádat!”

(Honismereti vetélkedősorozat)

A múlt évi olimpiai vetélkedőt követően ezúttal újra játékra hívunk minden érdeklődőt. Játékunk időszerűségét az adja, hogy 1993-ban jubileumához érkezett az a kirándulássorozatunk, amit még 1989-ben indítottunk útjára „Barangolás az országban...” címmel. Ez évben immár *ötödik éve* vágunk neki havonta egy alkalommal országismertető kirándulásunknak. Az elmúlt négy év alatt hazánk sok szép, érdekes táján megfordultunk, az együtt töltött utak alkalmával feltártult elöttünk történelmi, művészeti emlékeink sok érdekessége, gazdag tárháza, begullantást nyerhetünk a táj hangulatába, megismerkedhetünk látnivalóival.

Vajon a sok szép látnivalóból mi maradt meg emlékezetünk-

ben? Ezt a célt szolgálja most induló 10 fordulós vetélkedőnk. Játékos vetélkedőnkben bárki részt vehet, aki a havonta megjelenő kérdéseinkre adott válaszát címünkre eljuttatja.

A helyes megfejtők között fordulónként 3 db 300 Ft-os könyvtulajdonnyal sorsolunk ki. A tíz fordulóban legtöbb pontot elért 10 versenyző kerül az országos döntőbe, amit 1993 decemberében rendezünk a Postás Művelődési Központ dísztermében.

A döntőre mindenkit szeretettel meghívunk és várunk, vetélkedőnk során részükre is versenyzési lehetőséget adunk; sikeres szereplés esetén különdíjat nyerhetnek.

A döntőbe került versenyzők értékes jutalomban részesülnek.

Az I. forduló kérdései

„Száll a rege várról várra...”

Játékunk első fordulójában 10 magyarországi vár rövid ismertetését olvashatják. Kérjük, hogy a leírás alapján mondják meg, melyik várról van szó?

- Helyén a római korban Cimriana állott. Később *Szatopluk* morva fejedelmi székhelye lett. A honfoglalás után vezéri szálláshely, *Szent István* alatt püspöki székhely. A várat 1552. június elsején a törökök elfoglalták. 1564 júniusában *Salm* gróf rohammal visszafoglalta. A tizenöt éves háborúban — 1594—1598 között — ismét a törökök tartották megszállva. Visszafoglalása után fontos végvár. A török kiűzését követő időkben elvesztette katonai jelentőségét.
- A várat — 1261 és 1333 között — az egri püspök építtette. 1596-ban — az egri vár esete után — ezt a várat is feladták. A hódító oszmánok 1687-ig birtokolták. A XVIII. század első évtizedeiben kisebb helyőrség állomásozott benne, és börtönné is használták. A század harmincas éveiben a helyőrséget megszüntették, a vár püsztilásnak indult.
- Helyén — Solva néven — római erőd állott. A honfoglalás után fejedelmi székhely. *Géza* fejedelem 972-ben kezdte el a palota építését. Királyi központtá *III. Béla* építtette ki. A tatárjárás után érseki székhely és fontos kulturális központ lett. A törökök 1543-ban foglalták el, véglegesen csak 1683-ban sikerül felszabadítani a török uralom alól. Az ezt követő évszázadokban az ország legfontosabb egyházi centruma lett.
- Már az *Árpád-korban* fontos átkelőhely és királyi vár. A XVI. és XVII. század folyamán stratégiai fontosságú erődde építették ki. A végvárat a törököknek soha nem sikerült elfoglalniuk. 1849-ben *Klapka György* vezetésével itt tartották magukat legtovább a honvédsereg maradványai. Az első világháborúig folyamatosan korszerűsített erőrendszert több mint százezer katonát tudott befogadni.
- Várat a tatárjárás után építették ki. A török terjeszkedés következtében stratégiai fontosságú végvárrá vált. 1552-ben a vár katonái sikeresen verték vissza a heves török ostromot. Az 1560-as években itáliai építészek terveit alapján korszerűsítették. 1596-ban a török seregek elfoglalták, 1687-ig az oszmánok kezén volt a vár. *II. Rákóczi Ferenc* egyik fontos kormányzati központja, később egyházi és kulturális centrum.

Ötödik alkalommal kezd új esztendő kirándulássorozatunk, amit még 1989-ben indítottunk útjára „Barangolás az országban...” címmel. Az elmúlt négy év során havonta egy alkalommal felkerestük hazánk egy-egy szép táját, hogy megismerkedjünk érdekes látnivalóival, nevezetességeivel, történelmi, művészeti, műemléki értékeivel, táji szépségeivel, művelődési és kultúrtörténeti emlékeivel.

Barangolásaink alkalmával hazánk szinte valamennyi nevezetesebb vidékére ellátogatunk, sok szép tájon megfordultunk, sok szép élményben volt részünk. Zsúfolt programunk miatt bizony előfordult, hogy egy-egy jelentősebb várossal csak futólag volt lehetőségünk megismerkedni. Számos rejtett érdekesség kimaradt a gazdag látnivalóból.

1993-ban „Műemlékvárosaink” című sorozatunk indításával ezt a hiányosságot szeretnénk pótolni. Kirándulásaink

Kirándulások

célpontja minden esetben egy város lesz, ahol megismerkedünk majd valamennyi jelentős látnivalóval, teljes képet kapva így annak műemléki gazdagságáról.

Tervezett újtjaink

Márc. 6.	Esztergom,
márc. 27.	Székesfehérvár,
ápr. 24.	Eger,
máj. 22—23.	Kőszeg—Szombathely (2 nap),
jún. 12.	Szentendre—Visegrád,
aug. 20—21.	Sopron—Fertőd (2 napos),
szept. 11.	Szeged,
okt. 23.	Veszprém,
nov. 20.	Győr—Pannonhalma,
dec. 18.	Pápa—Zirc (Disznótoros évadbúcsúztató vacsora Zircen, a Patkó csárdában),

Jutalmak:

- I. díj 15 000 Ft,
- II. díj 10 000 Ft,
- III. díj 8 000 Ft,
- IV. díj Kétnapos külföldi kirándulás a PMK szervezésében,
- V. díj Kétnapos belföldi út a PMK szervezésében,
- VI. díj Egnapos külföldi út a PMK szervezésében,
- VII. díj Egnapos belföldi út a PMK szervezésében,
- IX—X. díj 500—500 Ft-os könyvvásárlási utalvány.

Reméljük, hogy most induló játéknak minél több résztvevője lesz, melynek segítségével sok új ismerettel gyarapodhatunk.

- A mai várrom helyén már a honfoglalás előtt állt egy földvár, ahová a XIII. század elején kővárat építettek. *Károly Róbert* idején a vár a király kezére került. *Nagy Lajos* királyunk — aki nek kedvenc tartózkodási helye volt — vadász-kastéllá építtette. Később a mindenkori királynő vára lett. A török elleni harcok idején csekély a jelentősége. 1678-ban a kuruc csapatok lerombolták.
- A várat először 1282-ben említik írott források. A XIII. századtól a veszprémi püspökség birtokolta. A török hódoltság idején fontos végvár a Dunántúlon, egyben a veszprémi püspök székhelye. A Rákóczi szabadságharc éveiben a kurucok fontos bázisa. 1713-ban — egy császári hadgyakorlat alkalmával — a vár legett.
- A XIV. században királyi vár. 1372-ben *Nagy Lajos* király korszerűsítette. Ezután számos főúri család (*Domoszlai, Kompolti*) birtokolta. A török hódoltság idején Eger védelmi rendszeréhez tartozott. 1595 és 1687 között oszmán uralom alatt volt. Visszafoglalása után többé nem állították helyre.
- Az írott források 1294-ben említik először. A *Kán* nemzetség birtokában lévő vár a XIV. században a *Garai* család tulajdona lett. *Garai Miklós* 1401-ben itt tartotta fogva *Zsigmond* királyt. A vár 1543-tól 1686-ig török kezén volt. Később császári őrség állomásozott benne. A XIX. században a *Batthyány-család* birtokába került.
- A várat a tatárjárás után *Favus* pannonhalmi apát építtette. 1334-ig királyi vár. A XV. században az *Újlaki család* birtokolta. A törökkorban híres végvár. Az oszmánok kiűzése után a vár elvesztette katonai szerepét, lassan pusztulásnak indult.

Kérjük, hogy a megfejtéseket legkésőbb 1993. március 5-ig küldjék meg címünkre:

Postás Művelődési Központ
Postafiók 601, Budapest, 1373.

A megfejtésekre írják rá:

„Ismerd meg hazádat!...”

A március 5-e után érkező megfejtéseket nem áll módunkban elfogadni! Az első forduló helyes megfejtését, a nyertesek nevét és a második forduló kérdéseit márciusi számunkban közöljük! Mindenkinek eredményes megfejtést kívánunk!

„Szomszédolás”

A hazai tájak, városok megismerésén kívül folytatni kívánjuk az 1991-ben útjára indított „Szomszédolás” c. sorozatunkat is.

Ennek keretében három kirándulást tervezünk.

Május 30. (vasárnap)	Gyermeknap a Szafari parkban.
Június 26—27.	2 napos körutazás a szlovák paradicsomban (Betlér, Dobsina, Krasznahorka, Iglió, Poprád)
Szeptember 25—26.	2 nap a stájerországi tájkon (Fürstenfeld, Graz, Mariazell, Puchberg).

Őszintén reméljük, hogy tervezett útjaink elnyerik tetszésüket, és 1993-ban is hűséges utitársaink lesznek.

Egyes kirándulásaink részletes programját havonta megjelenő műsorfüzetünkben közöljük.

Barangoljunk együtt!

Postássegysületek

75 éves lenne a M. Kir. Posta Jogász és Mérnök Tisztviselői Országos Egyesület

A Magyar királyi Kereskedelem- és Közlekedésügyi Miniszter által 1938-ban kiadott: *Postamérnöki szolgálat 1887—1937* című kiadványból megtudhatjuk, a magyar kir. postán *1887-ben 10 mérnök működött mindössze, és mind a tízet a forgalmi státusba nevezték ki. A mérnöki cím használata 1889 óta vonul be a hivatalos kiadványokba. Az első tíz mérnök felvételét a következő három év alatt újabb felvételek követték: 1890-ben 15 mérnök állt a posta szolgálatában.* 1918-ban már 92 mérnököt foglalkoztat a posta. Ekkor már 4 éve dül a háború, érezhető a szegénység és az egymásrautaltság. A kilátástalan helyzet összehozza a posta egyetemet végzett dolgozóit: a fogalmazási és mérnök tisztviselőket, és megindul a szervező munka egy országos egyesület létrehozására.

1918. február 23-án választmányi ülést tartanak, március 3-án a központi választmány elfogadja az alapszabály-tervezetet, és 1918. április 7-én hivatalosan is megalakul az Országos Postás Kaszinó Rákóczi úti nagytermében. *„A m. kir. posta jogász és mérnök tisztviselői országos egyesület”, Kolosváry Endre* posta műszaki főigazgató elnökletével.

Az alapszabály értelmében két önálló szakosztály: a jogi és a mérnöki jön létre. Az egyesület alapszabályát a m. kir. belügyminiszter 1918. május 22-én láttaamozza, és ezzel az egyesület 226 jogász és 59 mérnök taggal megkezdte működését.

A későbbi alapszabály-módosítások nem érintik az egyesület fő célját, melyet ekkor a következőkben határoztak meg: *„A m. kir. posta jogász és mérnök tisztviselőinek testületi érdekeit minden irányban képviselni és előmozdítani, a kartársi érzést és a szakismereteket fejleszteni, valamint a m. kir. posta alapszabály szerint fennálló többi egyesületével — közös érdekű dolgokban — esetről esetre a szükséghez képest eljárni... Az egyesület céljainak megvalósítása csak a szolgálat érdekeibe nem ütköző módon történhetik. Az egyesület a szolgálat vezetését érintő kérdésekkel nem foglalkozik. Törekvései haza- vagy nemzetellenesek sohasem lehetnek”.*

Eddig az idézet az alapszabályzatból, és most korabeli dokumentumokon és az 1920-tól megjelenő Egyesületi Értesítőn keresztül nézzük meg, hogyan sikerült az előbbieken ismertetett nemes és szép célokat a mindenkori választmány-

nak és az egyesület tagjainak megvalósítani.

Kezdetben a legnagyobb gondot az egyesületnek a helyiséghiány jelentette: *„1921. április 16-án Pestvármegye tanács-termében tartja a jogászszakosztály első teljes ülését.”* Ezen a gyűlésen hangzik el *Gazdy Jenő* pt. főigazgató beszéde, mely a jogászok és mérnökök kartársi és baráti szellemének ápolásáról szól, és a korabeli leírás szerint ennek a beszédnek *„hatása alatt kezdődik meg a kartársak egymás közti érintkezésében az általános tegeződés”.*

Amilyen gond az egyesületi rendezvények megtartása, ugyanolyan gondot jelent az egyesület szaklapjának, a Magyar Postának a megjelentetése is. 1918. december 20-án jelenik meg az első szám, 1919. február 1-jén a második, 1920-ban is egy szám, és csak 1921. május 1-jétől tekinthetjük folyamatosnak megjelenését. Változást a lap életében az 1927-es év hoz, ekkor ugyanis: *„Demény Károly vezérigazgató javaslatára alapján a m. kir. posta személyzet továbbképzésének és önművelésének hathatós előmozdítására magas színvonalú szaklapnak hivatalos kiadását határozza el a m. kir. kereskedelemügyi miniszter, és erre a célra a jogász-mérnök egyesület kiadásában eddig megjelent Magyar Posta” címmű szaklapot jelöli ki. A hivatalos szaklap szerkesztésével és kiadásával az egyesületet bizza meg. Az új szaklap három részből áll majd, úgymint a főlapon, a műszaki mellékletből és az „Egyesületi Értesítőből”.*

1927. november 1-jén megjelenik az új szaklap első száma, mely 1945-ig folyamatosan közli a postát érintő szakcikkeket, melyekből a ma kutatója is sok hasznosat meríthet.

1929-ben a Debreceni Posta-igazgatóságon működő vidéki egyesületi csoport kezdeményezésére kirándulást szervez az egyesület Debrecenbe. A kirándulás sikerét a bizonyítja, hogy az ezt követő időben évenként szerveznek Magyarországon különböző tájaira buszos, vonatos, vagy hajós kirándulásokat. Így jutnak el az egyesület tagjai közösen többek között Drégelyre, Dobogókőre, Nagymarosra, Egerbe.

1930. január 21-től a balatonföldvárúdi postahivatal kincstári épületében 4 vendégszobát bérel az egyesület, 11 fekhelyel, csekély használati díj ellenében tagjai részére.

1931 nagy fordulatot jelent az egyesület életében: állandó he-

lyiséget kap. 1931. február 15-én avatják fel a Postás Nyugdíjjárulék-alap által a Magyar—Olasz Banktól megvásárolt Benczúr utca 27. szám alatti *Marmorei Oszkár* tervezte, ún. Egyedi palotát, melynek helyiségeit a postaszemélyzet egyesületei veszik igénybe. A Postás Otthonba — ahogy ekkor hivatalosan nevezik az épületet — az akkor székház nélküli egyesületek önálló, szabad rendelkezésű helyiségeket kapnak.

A Jogász és Mérnök Egyesület 4 klubszobát és a könyvtárat kapja meg az első emeleten. A nagyobb összejövetelek céljaira a közös termeket használhatják az egyesületek. Az alagsorban vendéglőt rendeztek be, ahol olcsó étkezést kaphattak mindazok, *„akiknek háztartásuk nincs, vagy akiknek szolgálatuk a hazamenetelt távolabb fekvő otthonukba nem engedi meg”.* Ezenkívül vendégszobákat is berendeztek a vidéki kartársak részére.

Ilyen körülmények között indult meg az új egyesületi élet, és az eddig különböző helyiségekben tartott szakelőadások, társas összejövetelek, választmányi ülések részére most megadatott az a biztonság, hogy minden egyesületi tag tudta hol, mikor lesz összejövetele.

A Benczúrban az egyesületi élet műsoros estekkel, zenedélutánokkal, bállokkal, és a szerda és csütörtöki jogász- és mérnökdélutánokkal veszi kezdetét. Ez utóbbi rendezvény rendkívül érdekes, ugyanis a szerdai délután a *„jogász- és a mérnökkar közti barátság és társas érintkezés elmélyítésére”* találtatott ki, míg a csütörtöki összejöveteleken a tagok hozzátartozóit látják vendégül az egyesület klubhelyiségeiben.

1935 júniusától rendszeresen, évenként gyermekdélutánokat szerveznek, ahol a gyermekek szórakoztatására műsorokat, színdarabokat mutattak be. December 6. körül ismét a gyermekeké volt a Postás Otthon, az egyesület által megrendezett Mikulás-napi ünnepségen.

1939-ben a mátraházai kincstári postahivatal épületében (képünkön) a Postás Sport Egyesület turistaszobáin kívül, július 15-én három helyiséget kap meg az egyesület vendégszobáinak.

Röviden összefoglalva ennyi egy 27 éven át, 1918-tól 1945-ig működő postás egyesület története.

Rákóczi Margit

Emlékeztető a debreceni sportegyesületről

Tóth Andor 14 éves iskolai tanulóként került a debreceni Postás Sport Egyesületbe. Most 76 éves, s évtizedek óta az egyesület ügyvezető elnöke. Az alábbiakban ennek a kitűnő és lelkes sportembernek a visszaemlékezéseit közöljük.

Az egyesület alapítási éve 1924. Az egyesület színe: zöld-fehér. 1932-ig, mint sportcsoport működött, majd 1933-ban önálló sportegyesület lett. Ekkor 5 működő szakosztálya van: labdarúgó, céllövő, úszó, torna és tenisz. A labdarúgók a Keleti Kerület III. osztályában szerepelnek. Az egyesület vezetőségét díszelnök fogja össze; ezek tagjai igazgatók, igazgatóhelyettesek, postatitkárok. 1 fő postatiszt: **dr. Rózsa István**.

Az egyesület aktív sportolói csak postai dolgozók lehettek, akik tagdíjat fizettek. A későbbi években már a szakosztályokban található „polgári” személy

lyé. Ekkor a létszám már elérte a 150-200-at.

Az egyesület gazdasági alapja először is a tagdíjakból, majd a sport és kulturális alapról, a rendezvények bevételeiből tevődött össze. A szakosztályok tagjai az akkori városi bajnokságokban szerepeltek. A labdarúgókat — az akkor még megélvő — amatőr II. osztályú bajnokságba neveztük be.

Ez a csapat volt az első Debrecenben, mely a szovjet parancsnok kérésére játszott labdarúgó-mérkőzést a Debrecenben lévő szovjet légierő csapataival, kint a reptéren, zárt környezetben. Ez 2 esetben így tör-

Harangozó István hozzászólása a 60 éves évfordulón

dekelt testnevelő, vagy tanár más egyesületnek nem adhatta ki tanulókat az ő tudta nélkül, csak azt, akire az SE nem tartott igényt. Ezáltal komoly tornateremhez jutottunk. Sőt ezen keresztül megkaptuk — első bérleményesként — a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club — DEAC — sportpályát is, természetesen a megállapított havi bérlemény összegért.

Lassan-lassan kialakult a Postás SE. Ezt az is segítette, hogy a DEAC vezetői a Ref. Főgimnázium volt végzősei voltak. A gimnázium „előiskolája” volt az egyetemnek.

Az SE ezt a lehetőséget a lehető legjobban használta fel. Postás dolgozó—diák találkozókat rendezett a tornacsarnokban. De rendeztünk vezetői—tanári találkozókat is. A lehető legjobb volt a kapcsolat a két intézet között.

Természetesen az egyesületnek komoly anyagi alappal kellett ehhez hozzájárulnia, amit nem tehetett volna meg, ha nem lett volna akkor egy megértő és emberszerető igazgatója, mint **Király Zsuzsanna**. Maximálisan támogatta az egyesületet. A gimnázium szertárát feltöltöttük megfelelő sporteszközökkel, sportfelszerelésekkel. Ezt mind-mind ő engedélyezte és finanszírozta! Óriási öröm volt számára a sport, és sportolók sikerei.

Az 1947-es év örömet betételezte az, hogy a régi Debreceni Torna Egylet feloszlatták. Vezetői és volt vezetői nem voltak a kor szellemének megfelelőek. A Postás SE-nél jelentkeztek, hogy vegyük át őket. Budapesttel és a mi vezetőnkkel tárgyalva átvettük a kiváló sportolóból álló egyesület tagjait. Hiszen megvolt az állandó edzési lehetőséghez a felszerelt tornaterem.

Ez a szakosztály meg is hálalta egyesületünk befogadó lépését. Az 1948. évi londoni olimpián a csapat tagja volt: **Tóth Lajos**, aki a 10., **Mogyorósi Kelemen János** a 27., **Mogyorósi Győző** pedig a 38. helyen végzett az összetett egyéni számokban. Összetett csapatunk jól szerepelt, a III. helyen végzett.

A női összetett csapatversenyben is III. lett a magyar csapat, melynek **Sándorné Nagy Margit** is a tagja volt.

„Munkára, harcra kész”

Igen sokan voltak (250-300 fő) az alapfokú bajnokságokban résztvevő postás dolgozók is. Az alapfokú torna pl. nagy tömeget mozgató meg. Ma már nevelésnek tartjuk az MHK-t, de volt ennek komoly alapja is, annak ellenére, hogy az úgynevezett „versenyben” igen sokan visszaéltek ezzel!

Az anyagi bázis mellett kialakultak a Debreceni PSE hatására az SE-k. Így a következők: **Szolnok Postás SE, Nyiregyháza Postás SE, Kisvárdai Postás SE, Karcag Postás SE, Kiskisgyulassány Postás SE, Várad Sportcsoporthoz tartozó, Mészáros Sportcsoporthoz tartozó, Mezőtúr Sportcsoporthoz tartozó.**

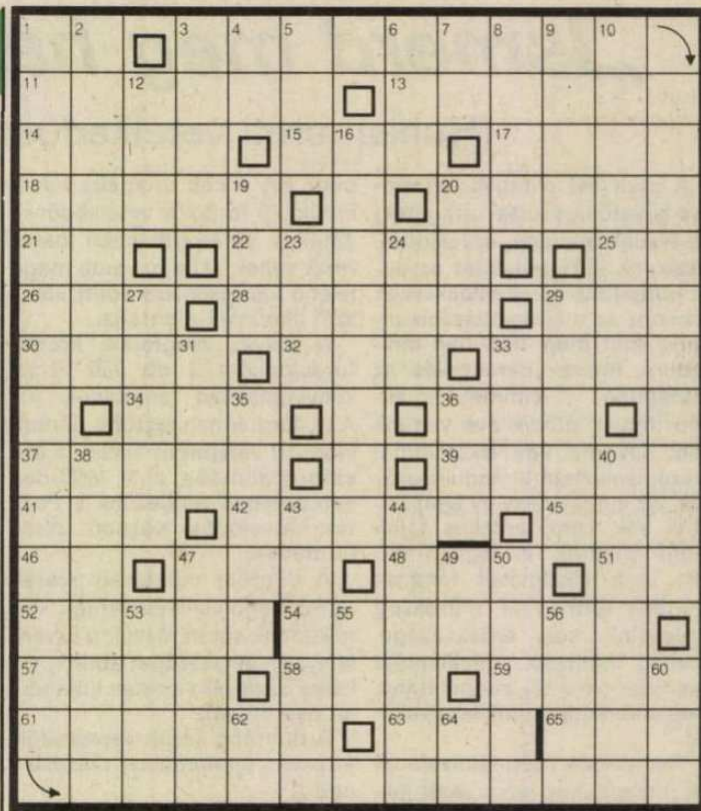
A sikerek csúcán

Megalakult a Területi SE vezetősége — vezetésem alatt —, és így központilag irányítottuk a fent jelzett egyesületek és csoportok munkáját. Igen nagy volt a nyüzsgés és mozgás. Jól esett egy-egy területi verseny döntőjét látni, s ott találkozni a postás dolgozókkal és családjukkal. Ünnepe volt egy-egy évben ez a találkozó.

A Debreceni SE 1953. év első negyedévéig volt a csúcson. Voltak már olimpiaként, magyar bajnokok, válogatottak. Így — a fentiek kivételével — a következők: **Balogh András** itt kezdett a Rf. Gimnáziumban sportolni, **Papp Lajos** — szintén a gimnáziumból — később céllövő olimpiaként lett. **Komáromi Tibor**, **Grosics** tartalék kapusa, már Londonban ott volt. A Postás SE-től igazolták át a Budapesti Dózsa.

A **Vékony-testvérek**, az ifjúsági válogatott tagjai voltak. Válogatott tornászaink voltak többek között: **Vermes László**, **Vermes Lászlóné**, **Kocsis Károly**, **Dibácz Béla** és **felesége**, **Czibere Endre** és **felesége**, **dr. Szabó Gábor**, **Szabó György**. Edzőjük a hírneves **Aradi Gyula** volt. Sakkozóinktól: **Filep Tibor** nagymester lett, a barátja **Daróczy Zoltán** a KLTE rektora lett.

(Folytatjuk.)

Február a farsangi vigágok, bálók hónapja. Rejtvényünkben **Ady** Endre egy farsangi verséből idézzük: „A Tatra is csörgő sapkát csapott, ime, vén fejére...” Folytatás a vízsz. 3. és függ. 1. alatt.

VÍZSZINTES:

1. Folyó Olaszországban. 3. Az idézet első része. 11. Állati lakokra. 13. Ekként-akként. 14. Shakespeare-tragédia zászoltartója. 15. Vörösbarna. 17. Moszat. 18. Munkácsy Mihály inasa. 20. Színész (lat.). 21. Csiz a szélein. 22. Arab sejk. 24. Művészi alkotás. 27. M-mel az elején afrikai madár. 29. Belgrád hegye. 31. Román autómárka. 33. Névelős állóvíz. 35. A háta mögött dél van. 36. Mednyánszki... (színművész). 38. Férfi becenév (ford.). 40. Magával ránt. 43. Labdarúgásban a kapu előtt tömörülő játékosok. 44. Örökzöld sláger. 47. London folyója. 49. Rubídium. 50. Taliga. 53. Megvalósításra váró elképzelés. 55. Görög légiforgalmi társaság. 56. Középen letelepít. 60. Északi pénz. 62. Sári féll. 64. Erdei állat.

FÜGGŐLEGES:

1. Az idézet második része. 2. Község Nyugat-Magyarországon. 3. „Vicces” nép. 4. Argon. 5. Végtag. 6. Az olasz líra röviden. 7. Rögzdarab! 8. A fejet tartja. 9. Igéző. 10. Féltve. 12. Járom (ford.). 16. Sportoló. 19. A Volga mellékfolyója. 20. Asszonyjelölt. 23. Bácsika. 24. Művészi alkotás. 27. M-mel az elején afrikai madár. 29. Belgrád hegye. 31. Román autómárka. 33. Névelős állóvíz. 35. A háta mögött dél van. 36. Mednyánszki... (színművész). 38. Férfi becenév (ford.). 40. Magával ránt. 43. Labdarúgásban a kapu előtt tömörülő játékosok. 44. Örökzöld sláger. 47. London folyója. 49. Rubídium. 50. Taliga. 53. Megvalósításra váró elképzelés. 55. Görög légiforgalmi társaság. 56. Középen letelepít. 60. Északi pénz. 62. Sári féll. 64. Erdei állat.

— Bánhid —

Beküldendő: a vízsz. 3. és függ. 1. alatti megfejtés.

Beküldési határidő: március 10. Előző rejtvényünk helyes megfejtése: Ezüst sötétség némasága holdat lakatol a világra.

Könyvet nyertek: **Barcsa Géza** (Veszprém); **Milánovics Ferenc** (Baja); **Szili Imre** (Vép); **Takács Irma** (Hajdúhadház).

Humor — ömlesztve

A mi kézbesítőnk reggelente a 76-os tróval teszi meg a hosszú utat a Kelet felé Angalföldig. Idegesen ugrik fel a trolira, egy idős néniel szemben leül. Szájában rágógumi, azzal küszködik. Egymás után dobálja be a rágógumikat. A néni mosolyogva megszólal:

— Aranyoskám, nagyon szép magától, hogy mindenáron szórakoztatni akar, de meg kell mondanom, teljesen süket vagyok!

— Hallottad? Kassai Zoliék válnak.

— Ne mondd, ez szinte hihetetlen.

— Bizony, sajnos, igaz. Meghozta a Zoli hibájából.

— De hiszen a Zoli nagyon rendes, szolid ember. Soha senkinek nem csapja a szelet, a délutáni leszámolásakor mindig egyezik...

— Mégis nagyot hibázott egyszer: hamarabb végzett az utalványok leszámolásával, és jóval korábban ment haza.

— A táviratkézbesítő Kocsika Jancsi azt mondta, hogy én vagyok a legszebb, legcsinosabb, legintelligensebb a pénztárosok közül, és elvesz feleségül!

— És hozzámennél egy ilyen hazudóshoz?

— Megváltoztak a Pető Karsai iránti érzelmeim. Fel is bontottam az eljegyzésünket.

— És legalább visszaadtad neki azt a szép nagy pecsétgyűrűt?

— Hogy adtam volna vissza? Az aranygyűrű iránti érzelmeim nem változtak meg.

— Borzasztó peches vagyok, Jolikám — szól át a felvételi ablaknál ülőhöz a pénztáros egy kis szünetben —, valahányszor színtiszta szerelemből szeretnék férjhez menni, mindig kiderül, hogy az illetőnek egy-va-sincs.

— Vettem egy papagajt.

— És beszél?

— Azt nem tudom. A feleségem még nem hagyta szóhoz jutni.

— Gizikém, te mit adsz a férjednek, ha nem ízlik neki az ebéd?

— A kalapját és a kabátját.

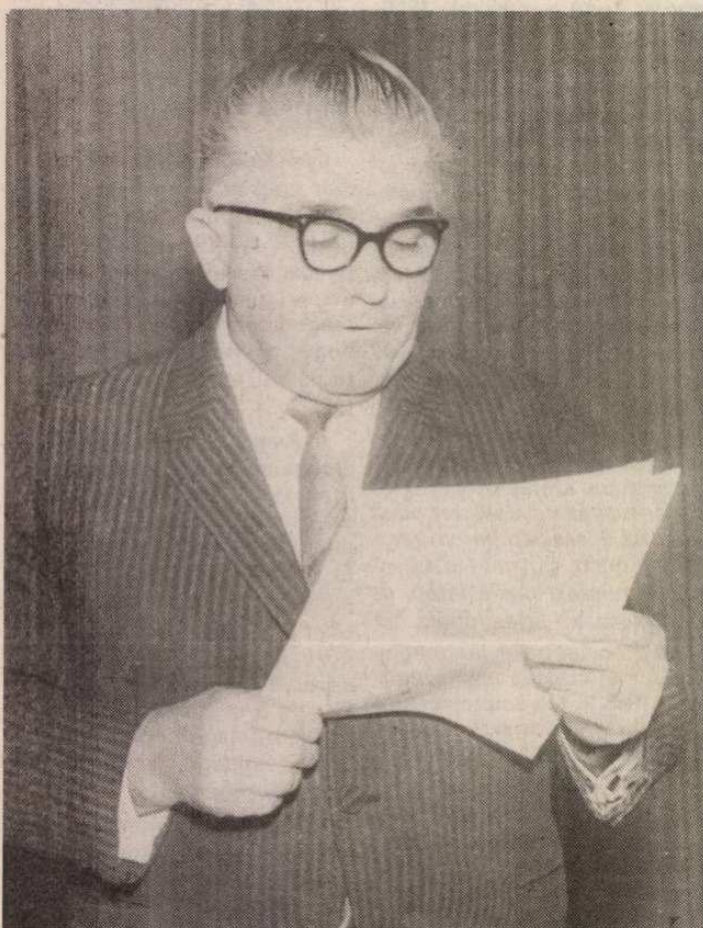
— Éjfél után két óra körül felrökölt a telefon Kovácséknál. Egy dühös hang ordít bele a kagylóba:

— Ide figyeljen, maga állatbarát! A maga kutyája megharapta a kislányomat. A gyermek jelenleg kórházban van. Ebből bírósági per lesz, minden költséget maga fizet!

Kovács nyugodtan levágja a kagylót és tovább alszik. Másnap éjfél után kettő körül a sértett félnél rikolt fel a telefon. A kagylóból egy ordító hang veri ki a félig még alvóból az álmot:

— Ide figyeljen, maga állatbarát! Nekem nincs is kutyám!

— dénes —

Tóth Andor bejelenti az egyesület fúzióját

is. Így a céllövő szakosztályban, valamint a labdarúgóknál.

Fúzió 1942-ben

1942-ben az egyesület „fuzionál” a Debreceni Villanyári SE-vel. A fuzionálás után az SE neve: Villanyári—Postás SE. A vezetést paritásos alapon: 50-50 százalékban oldották meg. Szükséges volt ez azért is, mert a labdarúgócsapat felsőbb osztályba került, és ehhez a PSE-nek nem volt megfelelő anyagi alapja.

Sajnos, már abban az időben sem volt sportlétesítményünk. Így a fúzió szerencsés volt, mert a társegyesület rendelkezett egy labdarúgó pályával, sőt tenispályával is. Így ezért már nem kellett fizetnie az egyesületnek. Ezt használtuk közösen.

A fúzió lényegében a háború befejezésével megszűnt. Vagyonelosztás nem történt, mert nem is volt kivel tárgyalni. 1945. április 1-je után megalakult a Debreceni Postás Sport Egyesület. Az SE elnöke 1953. október hó 1-jeig a postaigazgatóság vezetője volt. A sportolók összetételét a vezetői megváltoztatták, mint a postai, vagy postán kívüli tagja lehetett, aki fizette a tagdíjat. Megkezdődött a szakosztályok szervezése. Így többek között: asztalitenisz, teke, kézilabda, férfi és női röplabda, valamint a labdarúgó szakosztá-

tént, de a harmadik találkozót már a DVSC pályán, közönség előtt játszottuk.

Egy-egy mérkőzés után komoly csomagot kapott mind a 15 játékos, a vezetővel együtt (élelem stb.), majd vacsorát és 1-1 db süvegcsukrot. Élmény volt mindannyiunknak! De azért az első találkozó előtt volt egy kis „fész” is bennünk, hiszen tudtam arról, hogy sok-sok magyart csak úgy „begyűjtöttek” és kivitték! Miértünk pedig gépkocsi jött és vitt ki a repülőterre és hozott vissza. Igyekeztünk tehát engedni, hogy győzzenek akár 6-8 góllal is.

Az első, nézők előtt lejátszott mérkőzésen már győztünk 1 góllal. Ez már kötelező volt. De nem is volt csomag, de ebéd sem! Megúsztuk azzal, hogy nem kellett kocsira szállni, hanem csak úgy gyalog hagytuk el a jó „őreg” DVSC sportpályát.

A fordulat éve

1947-ben az OSH megjelent rendelete alapján minden SE-nek patronálni kellett egy-egy iskolát. Ez kötelező volt. Az SE vezetősége igen jól választott, mert az akkori — ma már ismét ez a neve — Református Főgimnáziumot választotta.

Az igazgatóval felvettem a kapcsolatot. Ő is kitűnő örömmel fogadta ezt, és azonnal partnerünk is lett. Egyetlen ér-

POSTAI ÉS HÍRKÖZLÉSI DOLGOZÓK LAPJA
A Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
MNB 218-98330-4116
Felelős szerkesztő: VEÉGH ADÁM
Tervező szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 142-8777
Kiadja a Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
Budapest XIV., Cházár András u. 13. 1146
Levél cím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős kiadó: LÁZAR ANDRÁS mb. elnök
Előfizetési díj egy évre: 36 Ft
93—9372. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: DR. CSÖNDE ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0866—1766